

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ И ОРГАНИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

КОМИСИЯ

НАСОКИ НА ОБЩНОСТТА ОТНОСНО ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ ЗА ЗАЩИТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

(Текст от значение за ЕИП)

(2008/С 82/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
1. Въведение	4
1.1. Политика на държавни помощи и Енергийна политика за Европа	4
1.2. Политика на държавни помощи и опазване на околната среда	4
1.3. Балансиращият тест и неговото прилагане относно помощи за опазване на околната среда	5
1.3.1. План за действие за държавни помощи: по-малко и по-добре насочени помощи, балансиращ тест при оценка на помощта	5
1.3.2. Целта от общ интерес, разгледана в Насоките	6
1.3.3. Съответен инструмент	6
1.3.4. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта	7
1.3.5. Пропорционалност на помощта	7
1.3.6. Отрицателните резултати от помощите за опазване на околната среда трябва да бъдат ограничени с цел общ положителен баланс	8
1.4. Прилагане на балансиращия тест: правни презумпции и необходимост от по-детайлна оценка	8
1.5. Мотиви за специфични мерки, включени в настоящите Насоки	9
1.5.1. Помощи за предприятия, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността	9
1.5.2. Помощи за придобиване на нови транспортни средства, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността	9

	Страница
1.5.3. Помощи за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Общността	9
1.5.4. Помощ за проучвания в областта на околната среда	9
1.5.5. Помощи за енергоспестяване	9
1.5.6. Помощи за възобновяеми енергийни източници	10
1.5.7. Помощ за комбинирано производство на енергия и помощ за централно отопление (ЦО)	10
1.5.8. Помощи за управление на отпадъци	11
1.5.9. Помощи за възстановяване на замърсени зони	11
1.5.10. Помощи за преместване на предприятия	11
1.5.11. Помощи под формата на схеми за търгуемо разрешение	11
1.5.12. Помощ под формата на данъчни облекчения или освобождавания от такси за околната среда	11
2. Приложно поле и дефиниции	12
2.1. Приложно поле на Насоките	12
2.2. Дефиниции	13
3. съвместимост на помощта по член 87, параграф 3 от Договора за ЕО	15
3.1. Съвместимост на помощта по член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО	15
3.1.1. Помощи за предприятия, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността	15
3.1.2. Помощи за придобиване на нови транспортни средства, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността	17
3.1.3. Помощи за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Общността	17
3.1.4. Помощ за проучвания в областта на околната среда	18
3.1.5. Помощи за енергоспестяване	18
3.1.5.1. Помощ за инвестиции	18
3.1.5.2. Оперативна помощ	18
3.1.6. Помощи за възобновяеми енергийни източници	19
3.1.6.1. Помощ за инвестиции	19
3.1.6.2. Оперативна помощ	19
3.1.7. Помощи за комбинирано производство	20
3.1.7.1. Помощ за инвестиции	20
3.1.7.2. Оперативна помощ	20
3.1.8. Помощи за енергийно-ефективно централно отопление	21
3.1.9. Помощи за управление на отпадъци	21
3.1.10. Помощи за възстановяване на замърсени зони	22
3.1.11. Помощи за преместване на предприятия	22
3.1.12. Помощи под формата на схеми за търгуемо разрешение	23

	Страница
3.2. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта	24
3.3. Съвместимост на помощта по член 87, параграф 3, буква б) от Договора за ЕО	24
4. Помощ под формата на данъчни облекчения или освобождавания от данъци за околната среда	25
5. Съвместимост на помощите, подлежащи на детайлна оценка	26
5.1. Мерки, подлежащи на детайлна оценка	26
5.2. Критерии за икономическа оценка на индивидуални случаи	27
5.2.1. Положителни ефекти на помощта	27
5.2.1.1. Наличие на пазарен дефект	27
5.2.1.2. Съответен инструмент	27
5.2.1.3. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта	27
5.2.1.4. Пропорционалност на помощта	28
5.2.2. Анализ на нарушаването на конкуренцията и търговията	28
5.2.2.1. Динамични стимули/ефект на изтласкване	29
5.2.2.2. Поддържане на неспособните фирми в състояние на платежоспособност	29
5.2.2.3. Пазарна сила/изключващо поведение	30
5.2.2.4. Ефекти върху търговията и местоположението	30
5.2.3. Балансиране и решение	30
6. Натрупване на помощи	31
7. Заклучителни разпоредби	31
7.1. Годишно отчитане	31
7.2. Прозрачност	31
7.3. Наблюдение и оценка	31
7.4. Подходящи мерки	32
7.5. Прилагане, валидност и преразглеждане	32

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Политика на държавни помощи и Енергийна политика за Европа

- (1) Европейският съвет през пролетта на 2007 г. призова държавите-членки и институциите на ЕС да предприемат действия за разработване на устойчива интегрирана европейска политика за климата и енергията. Съветът заяви между другото, че: „Предвид това, че производството и използването на енергията са основните източници на емисии на парникови газове е необходим интегриран подход към политиката за климата и енергията за осъществяването на тази цел. Интеграцията трябва да бъде постигната чрез взаимна подкрепа. Предвид всичко това, Енергийната политика за Европа (ЕПЕ) ще преследва следните три цели, като изцяло уважава избора на държавите-членки по отношение на енергийния микс и суверенитета им спрямо основните енергийни източници, в дух на солидарност между държавите-членки:

- повишаване сигурността на доставките;
- гарантиране на конкурентоспособността на европейските икономики и наличие на достъпна енергия;
- подпомагане на устойчивостта на околната среда и борба с промяната в климата.“

- (2) Важен момент в разработването на Енергийната политика за Европа бе подкрепата от Европейския съвет за изчерпателен План за енергийно действие през периода 2007—2009 г., и специалната покана към Комисията да представи изискваните предложения в Плана за действие възможно най-бързо. Едно от тези предложения се отнася до преразглеждането на Насоките на Общността за държавните помощи за опазване на околната среда.

- (3) Европейският съвет пое твърд самостоятелен ангажимент ЕС да постигне най-малко 20 % намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. спрямо 1990 г. Той също така подчерта нуждата от повишаване на енергийната ефективност в ЕС, за да се постигне спестяване на 20 % от консумацията на енергия в Европейския съюз спрямо прогнозните разчети за 2020 г. и постави като задължителна цел постигане на 20 % дял на възобновяемите енергийни източници в общата енергийна консумация на Европейския съюз до 2020 г., както и на минимум 10 % като задължителна цел за всички държави-членки по отношение на дела на биогоривата в общата консумация на бензин и дизел в транспорта на Европейския съюз до 2020 г.

- (4) Настоящите нови Насоки представляват един от инструментите за осъществяването на Плана за действие и свързаните с околната среда аспекти на целите, поставени от Европейския съвет, в областта на енергетиката и промяната на климата.

1.2. Политика на държавни помощи и опазване на околната среда

- (5) В „Плана за действие за държавните помощи — по-малко и по-добре насочени държавни помощи: Пътна карта за реформиране на държавните помощи 2005—2009 г.“⁽¹⁾, (наричана отгук нататък „План за действие за държавните помощи“), Комисията отбелязва, че мерките за държавни

помощи понякога могат да бъдат ефикасни средства за постигане на цели от общ интерес. При дадени условия държавните помощи могат да коригират пазарни дефекти и оттам да подобрят функционирането на пазарите и да повишат конкурентоспособността. Те могат също така да спомогнат например за засилване на устойчивото развитие, независимо от корекцията на пазарните дефекти⁽²⁾. Планът за действие за държавните помощи също така подчерта, че защитата на околната среда може да предостави възможности за нововъведения, да създаде нови пазари и да увеличи конкурентоспособността чрез ефективност на ресурсите и нови инвестиционни възможности. При определени условия, държавните помощи могат да спомогнат за тези цели, допринасяйки по този начин за постигане на същинските цели на Лисабонската стратегия за повече устойчив растеж и работна заетост. Решение № 1600/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2002 г. за установяване на Шеста програма за действие на Общността за околната среда⁽³⁾ (наричана по-долу Шеста програма за действие за околната среда) идентифицира приоритетните области за действия в защита на околната среда⁽⁴⁾.

- (6) Основната цел на контрола при държавните помощи в сферата на опазване на околната среда е да се гарантира, че мерките за държавни помощи ще доведат до по-високо ниво на опазване на околната среда, и това не би било постигнато без помощта, както и да се гарантира, че положителните резултати от съответната помощ надвишават нейното отрицателно въздействие като нарушаване на конкуренцията, с отчитане на принципа „замърсителят плаща“ (наричан отгук нататък „ПЗП“), установен с член 174 от Договора за ЕО.

- (7) Освен замърсяване, стопанската дейност причинява и други вреди на околната среда. В някои случаи, при липса на правителствена намеса, предприятията могат да избягват понасянето на пълната стойност на вредата върху околната среда от тяхната дейност. В резултат пазарът не успява да разпредели ефективно средствата, след като (отрицателните) външни последици от производството не са взети предвид от производителя, а са понесени от обществото като цяло.

- (8) Съгласно ПЗП, въпросните отрицателни външни последици могат да бъдат преодолені чрез осигуряването на плащане за замърсяването от замърсителя, което включва пълно вътрешно поемане на разходите по околната среда от замърсителя. Целта е да се подсигури частните разходи (поети от предприятието) да отразяват истинските социални разходи за икономическата дейност. Така пълното прилагане на ПЗП ще доведе до коригиране на пазарния дефект. ПЗП може да бъде прилаган чрез установяване на задължителни стандарти по околната среда или чрез пазарни механизми⁽⁵⁾. Някои от пазарните механизми могат да включват отпускане на държавни помощи на всички или някои от предприятията, които отговарят на условията за това.

⁽²⁾ Виж План за действие за държавните помощи, параграф 10.

⁽³⁾ ОВ L 242, 10.9.2002 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ Приоритетните области са: изменението на климата, природа и биологично разнообразие, околна среда, здраве и природни ресурси и отпадъци. Насоките не включват здравни въпроси.

⁽⁵⁾ С оглед на последното виж Зелената книга относно пазарните инструменти за опазването на околната среда и за целите на свързаните с това политики, 28 март 2007 г., COM(2007) 140 окончателен.

⁽¹⁾ COM (2005) 107 окончателен.

- (9) Въпреки че понастоящем съществуват ограничения за прилагането на ПЗП, този неуспех в регулирането не трябва да попречи на държавите-членки да налагат изисквания за опазване на околната среда, които надхвърлят изискванията на Общността и да сведат до възможния минимум отрицателните външни последици.
- (10) За да повишат нивото на опазване на околната среда, държавите-членки могат да поискат да използват държавни помощи за създаване на стимули на индивидуално равнище (на равнище предприятие) с цел достигане по-висока степен на защита на околната среда от изискванията на стандартите на Общността или за засилване опазването на околната среда при липсващи стандарти на Общността. Те също могат да установят национални стандарти или данъчно облагане по отношение на околната среда, които да надвишават изискванията на общностното законодателство, или когато липсва общностно законодателство, могат да използват данъчно облагане за околната среда за едностранно прилагане на ПЗП.
- (11) Комисията смята, че е необходимо да бъдат ревизирани Насоките за държавни помощи за опазване на околната среда, за да се постигнат целите, поставени в Плана за действие за държавните помощи, и по-конкретно да се осигурят по-добре насочени помощи, подобрен икономически анализ и по-ефективни процедури. Нещо повече, Комисията счита за необходимо да вземе предвид развитието на политиката за опазване на околната среда и технологиите, свързани с опазване на околната среда и да приспособи правилата според придобития опит.
- (12) Комисията ще прилага настоящите Насоки при оценката на помощите за опазване на околната среда, съответно повишавайки правната сигурност и прозрачността на процеса на взимане на нейните решения. Помощи за опазване на околната среда ще бъдат утвърждавани главно въз основа на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО. Настоящите Насоки заместват Насоките на Общността за държавните помощи за защита на околната среда ⁽⁶⁾, влезли в сила през 2001 г.
- (13) Насоките се дават за два типа оценки: стандартна оценка за мерките, включващи помощ под определен праг или помощ, предоставена на инсталации с производствен капацитет под определен праг (глава 3) и подробна оценка за мерките, включващи помощ при надвишаване на прага или помощ, предоставена на инсталации с производствен капацитет над този праг, както и за помощ, отпускана на нови заводи с производство на възобновяема енергия, където размерът на помощта е основан на изчисление на избегнатите външни разходи (глава 5).
- (14) Настоящите Насоки ще се прилагат към всички мерки, за които Комисията е уведомена, (когато мярката не е обхваната от регламент за групово освобождаване (наричан по-нататък „РГО“) или РГО налага задължение за индивидуално уведомяване за помощите, или защото засегнатата държава-членка решава да уведоми за мярка, която може по принцип да подлежи на групово освобождаване по РГО), а също така за оценка на всички помощи, за които липсва уведомление след публикуването на настоящите Насоки.

⁽⁶⁾ ОВ С 37, 3.2.2001 г., стр. 3.

1.3. Балансиращият тест и неговото прилагане относно помощи за опазване на околната среда

- 1.3.1. *План за действие за държавни помощи: по-малко и по-добре насочени помощи, балансиращ тест при оценка на помощта*
- (15) В Плана за действие за държавните помощи Комисията обяви, че: „За по-добър принос към възобновената Лисабонска стратегия за растеж и трудова заетост, Комисията, когато това е уместно, ще засили своя икономически подход при анализа на държавните помощи. Икономическият подход е инструмент, който по-добро съсредоточава и насочва някои държавни помощи спрямо целите на възобновената Лисабонска стратегия.“
- (16) За да оцени дали дадена мярка за подпомагане може да се счита за съвместима с общия пазар, Комисията измерва баланса между положителното въздействие на мярката за постигане на цел от общ интерес и нейните потенциални негативни странични ефекти, като нарушаване на търговията и конкуренцията. Планът за действие за държавните помощи, който се гради върху съществуващата практика, осъществява тази оценка под формата на т.н. „балансиращ тест“ ⁽⁷⁾. Прилагането съдържа три фази; първите две фази се отнасят до положителните резултати от държавните помощи, а третата — до отрицателните въздействия и до производния баланс на положителните и отрицателните въздействия. Оценката е структурирана както следва:
- 1) Дали мярката за помощи е насочена към точно определена цел от общ интерес? (например икономически растеж, работна заетост, сближаване, околна среда, енергийна сигурност). В контекста на настоящите Насоки съответстващата цел от общ интерес е защитата на околната среда.
 - 2) Дали помощите са добре проектирани за постигане на цел от общ интерес, т.е. дали предложените помощи са насочени към пазарен недостатък или към друга цел?
 - а) Дали държавната помощ е подходящ политически инструмент?
 - б) Съществува ли стимулиращ ефект, т.е. дали помощта води до промяна в поведението на предприятията?
 - в) Дали мярката за помощи е пропорционална, т.е. възможно ли е същата промяна в поведението да се постигне с по-малко подпомагане?
 - 3) Дали нарушаването на конкуренцията и ефектът върху търговията са ограничени, така че цялостният баланс да е положителен?

⁽⁷⁾ Вж. План за действие относно държавните помощи, параграфи 11 и 20, представено по-подробно в Съобщението относно иновациите, (COM(2005) 436 окончателен, 21.9. 2005 г.).

- (17) Балансиращият тест е приложим към замисъла на Правилата за държавни помощи, а също така и при оценката на делата.

1.3.2. *Целта от общ интерес, разгледана в Насоките*

- (18) Първото тире от член 2 от Договора за Европейския съюз определя устойчивото развитие като една от целите на Европейския съюз. Това развитие трябва да се основава на икономически просперитет, социално сближаване и високо равнище на защита на околната среда. Засилването на защитата на околната среда следователно е важна цел от общ интерес. В допълнение, член 6 от Договора за ЕО споменава нуждата от включване на опазването на околната среда във всички политики на Общността, а член 174, параграф 2 от Договора за ЕО постановява, че политиката за опазване на околната среда следва да бъде основана на принципа на предпазните мерки, на превантивните действия, на отстраняване на замърсяването⁽⁸⁾ още при източника и на принципа „замърсителят плаща“.
- (19) Настоящите Насоки излагат условията за разрешаване за отпускане на държавни помощи, насочени към справяне с пазарна неефективност, която води до недостатъчно добро равнище на защита на околната среда.
- (20) Най-широко разпространената пазарна неефективност в областта на опазване на околната среда е свързана с отрицателните външни последици. Водени от собствените си интереси, предприятията не поемат инициатива да отчитат отрицателните външни последици, предизвикани от производството, при избора им на отделна производствена технология или производствените решения. С други думи производствените разходи, поети от предприятието, са по-ниски от поетите от обществото разходи. Следователно в предприятията няма инициатива за намаляване на тяхното равнище на замърсяване или за предприемане на индивидуални мерки за защита на околната среда.
- (21) Правителствата, които се сблъскват с тези пазарни дефекти, обикновено прибегват до регулиране с цел надеждно отчитане на отрицателните външни последици, предизвикани от производството. Чрез въвеждане на стандарти, данъчно облагане, икономически механизми и други видове регулиране, предприятията, предизвикващи замърсяване, трябва да плащат разходите на обществото позамърсяването съгласно принципа „замърсителят плаща“ (ПЗП). Поради това вътрешното поемане на тези отрицателни външни последици ще увеличи индивидуалните разходи, поети от предприятието, като това води до отрицателно въздействие върху печалбата. При това, тъй като създаването на замърсяване е неравномерно разпределено сред промишлените отрасли и предприятията, разходите за регулиране в полза на околната среда се различават не само между отделните предприятия, но също така и между държавите-членки.

Държавите-членки освен това може по различен начин да оценяват нуждата от въвеждане на високи цели при опазването на околната среда.

- (22) При липсата на стандарти на Общността и на пазарно-обусловени механизми, които отразяват изцяло нивото на ПЗП (пропуск на регулирането), държавите-членки могат да решат едностранно да се стремят към по-високо ниво на опазване на околната среда. Това на свой ред може да създаде допълнителни разходи за действащите на тяхната територия предприятия. По тази причина, в допълнение към регулирането, държавите-членки могат да използват държавни помощи като положителен стимул за постигане на по-високо равнище на опазване на околната среда. Те могат да направят това по два начина:

— **положителни индивидуални стимули за намаляване на замърсяването и други отрицателни въздействия върху околната среда:** Първо, държавите-членки могат да създадат положителни стимули на индивидуално равнище (на равнище предприятие), за надвишаване стандартите на Общността. В този случай бенефициерът на помощта намалява замърсяването, тъй като получава помощ, за да промени поведението си, а не защото трябва да плати за разходите за замърсяването. Целта на държавната помощ в този случай е да се насочи пряко към пазарния дефект, свързан с отрицателните въздействия от замърсяването.

— **положителни стимули за въвеждане на национални регулаторни мерки за опазване на околната среда, надвишаващи стандартите на Общността:** Второ, държавите-членки могат да налагат национални регулаторни мерки, които надвишават изискванията на Общността. Това обаче може да доведе до допълнителни разходи за определени предприятия и по този начин да се повлияе на конкурентоспособността им. Още повече, тези разходи може да представляват еднаква тежест за всички предприятия, предвид техния размер, позиция на пазара, технологии и други характеристики. В този случай държавните помощи могат да са необходими за облекчаване на тежестта за най-засегнатите предприятия и оттам да се даде възможност на държавите-членки да приемат национално регулиране за опазване на околната среда, което е по-строго от общностните стандарти.

1.3.3. *Съответен инструмент*

- (23) Ролята на правителствената намеса е да осигури по-адекватно опазване на околната среда. Регулаторните мерки и пазарните механизми са най-важните средства за постигане на целите за опазване на околната среда. Нерегулативните средства, като например нарочните екологични етикети и разпространението на технологии, щадящи околната среда, също могат да играят важна роля. Въпреки това, дори когато намирането на оптималната комбинация от политически механизми се оказва сложно, съществуването на пазарен дефект или политическа цел не оправдава автоматично прибегването до държавна помощ.

⁽⁸⁾ Това може да включва дейности от рода на изпускане на химически замърсители в околната среда, които замърсяват физически например водната среда, и по този начин предизвикват нарушения в екосистемите, или дейности с отрицателно въздействие върху количеството на водните запаси.

(24) Според ПЗП обаче, замърсителят трябва да заплати всички разходи за предизвиканото от него замърсяване, включително непреките разходи, които заплаща обществото. За тази цел регулаторните мерки за околната среда могат да бъдат полезно средство за увеличаване на тежестта за замърсителя. Съблюдаването на ПЗП теоретично гарантира коригиране на пазарния дефект, свързан с отрицателни външни последици. Следователно, ако ПЗП бъде изцяло приложен, не е необходима допълнителна правителствена намеса, която да осигури пазарно-ефективен резултат. ПЗП остава основното правило и всъщност държавните помощи се нареждат на второ място като възможност. Ползването на държавни помощи в контекста на ПЗП фактически би освободило замърсителя от плащане на разходите за замърсяването, което предизвиква. Ето защо държавните помощи може да не са подходящ инструмент при подобни случаи.

(25) Въпреки това, най-вече поради недостатъчното прилагане на ПЗП, съществуващото равнище на опазване на околната среда често се счита за незадоволително поради следните причини:

а) първо, не е лесно да бъде установена точната цена на замърсяването. Технически е сложно да се изчислят допълнителните разходи за обществото от всички видове производство и понякога може да се окаже, че е неефективно да се отчитат различните нива на замърсяване при различните производители поради свързаните с това високи управленски разходи. Различната чувствителност към промени в потребителските цени (гъвкавост на цените) също оказва въздействие. Освен това, оценката на цената на замърсяването може да се различава между отделните индивиди и общества в зависимост от възприетите нагласи в обществото по отношение, например, на въздействието на съвременните подходи върху бъдещите поколения. В допълнение, някои разходи могат да бъдат изразени само приблизително под формата на парична стойност, като намаляването на продължителността на човешкия живот или увреждането на околната среда. По този начин винаги ще съществува някаква степен на несигурност при изчисляване на разходите за замърсяването.

б) второ, прекалено рязкото повишаване на цената на редица (промишлени) продукти поради вътрешно поемане на разходите за замърсяването може да действа като външен шок и да причини сътресения в икономиката. Правителствата могат следователно да приемат за по-приемлив един умерен подход спрямо включването на пълната цена на замърсяването в някои производствени процеси.

(26) В контекста на неудовлетворителното равнище на защита на околната среда, държавните помощи, без да решават всички гореспоменати проблеми, могат да осигурят положителни стимули за предприятията да осъществяват дейности или инвестиции, които не са задължителни и иначе не биха били предприети от стремящите се към печалба дружества. Освен това държавната помощ може да бъде подходящ инструмент, позволяващ на държавите-членки да приемат национално регулиране за опазване на околната среда, надвишаващо стандартите на Общността, чрез намаляване на

тежестта върху най-засегнатите от въпросното регулиране предприятия и по този начин дават възможност за осъществяване на регулаторни мерки.

1.3.4. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта

(27) Държавните помощи за опазване на околната среда трябва да водят до промяна в поведението на техния получател, така че нивото на опазване на околната среда да бъде по-високо, отколкото ако не са били предоставени помощи. При все това инвестициите, повишаващи равнището на защита на околната среда, могат в същото време да увеличават доходите ⁽⁹⁾ и/или да намаляват разходите ⁽¹⁰⁾ и следователно да са икономически привлекателни сами по себе си. Следователно трябва да се провери дали въпросната инвестиция не би била предприета без държавна помощ.

(28) Целта е да бъде осигурено, че без помощта, предприятията не биха се занимавали със същата дейност заради съдържащите се в нея печалби. Стимулиращият ефект се определя чрез съпоставителен анализ, който сравнява показателите на планираната дейност при използването на помощ и съответно без помощта. Правилното установяване на съпоставителния сценарий е от ключово значение, за да се определи дали дадена държавна помощ има стимулиращ ефект или не. Това е от съществена важност при изчисляване на произтичащите от достигането на по-висока степен на опазване на околната среда допълнителни инвестиции или производствени разходи.

(29) Може да има нужда от инвестиции, за да се отговори на задължителни стандарти на Общността. След като фирмата при всички случаи трябва да изпълни тези стандарти, не може да има основание за държавна помощ с цел покриване на задължителни стандарти на Общността.

1.3.5. Пропорционалност на помощта

(30) Помощта се счита за пропорционална единствено, когато същият резултат не може да бъде постигнат с по-малка помощ. Освен това, пропорционалността може зависи от степента на селективност на дадена мярка.

(31) По-специално, размерът на помощта трябва да бъде ограничен до необходимия минимум за достигане на търсеното опазване на околната среда. Ето защо, приемливите разходи за инвестиционно подпомагане се основават на понятието за допълнителния (нетен) разход, необходим при осъществяване на целите за опазване на околната среда. Това схващане предполага, че, с цел установяване на размера на помощта, която може да бъде отпусната, всички икономически ползи за предприятието, произтичащи от инвестицията, по принцип трябва да бъдат приспаднати от допълнителните инвестиционни разходи.

⁽⁹⁾ По-благоприятно за околната среда производство може да доведе например до по-големи възможности за рециклиране на отпадъчни материали и отток до създаване на допълнителни доходи. Също може да бъде възможно увеличаване на цената или на продажбата на продуктите, които са възприемани като по-благоприятни за околната среда и оттам по-привлекателни за потребителите.

⁽¹⁰⁾ По-благоприятно за околната среда производство може да бъде в резултат от намалено енергийно потребление и вложени материали.

- (32) Въпреки това е трудно напълно да се предвидят всички икономически ползи за дадена фирма, произтичащи от допълнително инвестиране. Например, съгласно методологията за изчисляване на допустимите разходи, посочена в точки 80 до 84, оперативните ползи се отчитат само за известен начален период след инвестицията. По подобен начин, някои видове ползи, които не винаги са лесно измерими — от рода на „екологичен имидж“, засилен чрез инвестиция, засягаща околната среда — също не се отчитат в този контекст. В резултат, за да бъде помощта пропорционална, Комисията счита, че размерът на помощта нормално трябва да бъде под допустимите инвестиционни разходи. Единствено в случаи, когато инвестиционната помощ се отпуска в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии — ефективно осигуряващи, че помощта е ограничена до необходимия минимум за постигане на полза за околната среда — количеството на помощта може да достигне 100 % от допустимите инвестиционни разходи, вж приложението. Това е така, защото при такива обстоятелства може да се приеме, че съответните оферти отразяват всички възможни печалби, които биха произтекли от допълнителната инвестиция.
- (33) Още повече, при някои мерки не е възможно да се изчисли размерът на помощта въз основа на допълнителните разходи; такъв е случаят с помощта под формата на освобождавания от данъци или на данъчни облекчения във връзка с околната среда и помощта под формата на схеми за търгуеми разрешения. В тези случаи пропорционалността трябва да бъде осигурена чрез условия и критерии за отпускане на изключения и намаления, които гарантират, че бенефициерът не получава прекомерни преимущества, и че мярката е строго избирателна.
- (34) Често разходите за постигане на опазването на околната среда са по-високи за малките и средните предприятия, като относителна стойност спрямо мащаба на дейността им. Допълнително способността на малките и средните предприятия да поемат такива разходи често е ограничена от несъвършенства на капиталовия пазар. Ето защо, както и с оглед намаляване на риска от сериозни нарушения на конкуренцията, когато бенефициерът е малко и средно предприятие, може да бъде оправдана допълнителна сума за тези предприятия при определени типове помощ.
- (35) В допълнение, държавите-членки се насърчават да осигуряват ценова ефективност при постигането на ползи за околната среда, например при избор на мерки, при които избегнатите външни разходи значително надвишават сумата на помощта. Но тъй като няма пряка връзка между избегнатите външни разходи и наложителните разходи за предприятието, избегнатите външни разходи могат да бъдат използвани като основа за определяне на сумата за държавна помощ само в изключителни случаи. Обикновено за да се осигури адекватен стимул предприятието да промени своето поведение, размерът на сумата на помощта трябва да бъде пряко свързан с разходите, поети от предприятието.
- 1.3.6. *Отрицателните резултати от помощите за опазване на околната среда трябва да бъдат ограничени с цел общ положителен баланс*

- (36) Ако мерките за държавни помощи за опазване на околната среда са правилно насочени да урівновесят единствено действителните допълнителни разходи, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда, рискът помощите прекомерно да нарушат конкуренцията обикновено е доста

ограничен. Следователно е от съществено значение мерките за държавни помощи за околната среда да бъдат правилно насочени. В случаите, когато помощта не е необходима или пропорционална за постигане на поставената цел, конкуренцията ще бъде нарушена. Това може да бъде по-специално случай, при който помощта води до:

- а) поддържане на неспособните фирми в състояние на платежоспособност;
- б) изкривяване на динамичните стимули/ефект на избутване;
- в) създаване на пазарна сила или на изключващи практики;
- г) изкуствено променяне на търговските потоци или местоположението на производство.

- (37) В някои случаи целта на мярката е намеса в действието на пазара с оглед на фаворизиране, в полза на околната среда като цяло, на някои благоприятни за околната среда производства за сметка на други, които са по-замърсяващи. В резултат от такива мерки засегнатите производители на благоприятни за околната среда продукти ще могат да подобрят положението си на пазара спрямо конкуренти, предлагащи не толкова благоприятни изделия. В такива случаи Комисията отчита цялостното въздействие на мярката върху околната среда, тогава когато разглежда отрицателния ефект върху пазарното положение, а оттам и върху печалбите на неподпомаганите предприятия. Колкото по-нисък е очакваният ефект върху околната среда на въпросната мярка, толкова по-важна е проверката на нейния ефект върху пазарните дялове и печалби на конкуриращи се изделия.

1.4. Прилагане на балансиращия тест: правни презумпции и необходимост от по-детайлна оценка

- (38) Без да засягат разпоредбите на член 4 до член 7 на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО⁽¹¹⁾, правните презумпции, прилагани от Комисията, се различават в зависимост от типа на уведомената мярка за държавни помощи.
- (39) В глава 3 от настоящите Насоки Комисията установява поредица от мерки, във връзка с които тя предварително приема, че държавната помощ ще бъде насочена към пазарен дефект, затрудняващ опазването на околната среда или за подобряване степента на опазване на околната среда. Комисията определя и редица условия и параметри, чиито замисъл е да гарантират, че държавната помощ действително притежава стимулиращ ефект, пропорционална е и има ограничено отрицателно въздействие върху конкуренцията и търговията. Раздел 3 съдържа параметри по отношение на подпомаганата дейност, интензитета на помощта и условията, отнасящи се до съвместимостта.

⁽¹¹⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 1).

(40) За размера на помощите над определени прагове обаче, а също така при определени конкретни случаи, е необходимо допълнително изследване поради по-високи рискове от нарушаване на конкуренцията и на търговията. Допълнителното изследване общо се изразява в по-подробен фактически анализ на мярката съобразно Глава 5. Тези мерки ще бъдат обявени за съвместими, ако балансиращият тест съгласно Глава 5 даде накрая обща положителна оценка. В контекста на този анализ никакви критерии за съвместимост няма да бъдат приети за изпълнени по презумпция от самото начало. Данъчното освобождаване и намаление на таксите за околната среда се оценяват единствено по начина, описан в Глава 4 ⁽¹²⁾.

(41) В резултат от тази подробна оценка, Комисията може да одобри помощта, да я обяви за несъвместима с общия пазар или да приеме решение, че е съвместима, при изпълнение на определени условия.

1.5. Мотиви за специфични мерки, включени в настоящите Насоки

(42) Комисията установи редица мерки, при които държавните помощи могат при определени условия да бъдат съвместими с член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО.

1.5.1. *Помощи за предприятия, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността*

(43) Този тип помощ предоставя индивидуални стимули за предприятията за постигане на по-висока защита на околната среда. Обикновено, едно предприятие няма стимул да надвишава задължителните стандарти, ако разходите за това превишават печалбата на предприятието. В такива случаи може да бъде предоставена държавна помощ за стимулиране на предприятията да подобрят опазването на околната среда. В съгласие с целта на Общността за подкрепа на екологичните нововъведения, може да бъде възприето по-благосклонно отношение към проекти за екологични нововъведения, които са насочени към двоен пазарен дефект, свързан с по-високите рискове при нововъведенията, съчетано с аспекта на опазване на околната среда на проекта. Помощите за екологични нововъведения по този начин целят да ускорят пазарното разпространение на екологичните нововъведения.

1.5.2. *Помощи за придобиване на нови транспортни средства, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността*

(44) Транспортът е отговорен за значителен дял от общите емисии на парникови газове (около 30 %), както и за локално замърсяване с прах, вредни частици, азотни и серни окиси. Следователно е важно да се насърчават незамърсяващи околната среда начини за придвижване, едновременно с цел борба с глобалното изменение на климата и за намаляване на локалното замърсяване, особено в милионните градове. В този контекст е особено важно да се насърчава закупуване на незамърсяващи околната среда транспортни средства (включително незамърсяващи кораби).

1.5.3. *Помощи за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Общността*

(45) Настоящите Насоки не разрешават помощи за предприятия за подпомагане на привиждането им в съответствие с вече действащи стандарти на Общността, тъй като такива помощи не биха довели до по-висока степен на опазване на околната среда. При все това държавната помощ може да гарантира значително по-бързо прилагане на новоприети стандарти на Общността, които все още не са влезли в сила и следователно да допринесе за по-бързо намаляване на замърсяването, отколкото при липса на такава помощ. В такива ситуации държавната помощ може да създаде индивидуални стимули за предприятията за превъзможване на резултатите от отрицателните външни последици, свързани със замърсяването.

1.5.4. *Помощ за проучвания в областта на околната среда*

(46) Помощта за предприятия за проучвания във връзка с инвестициите, целящи постигането на ниво на защита на околната среда, надвишаващо стандартите на Общността или повишаващи равнището на защита на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността, както и проучвания в областта на енергоспестяването и производството на възобновяема енергия, е насочена към пазарни дефекти, свързани с несиметрична информация. Често предприятията подценяват възможностите и печалбите, свързани с енергоспестяването и възобновяемата енергия, което води до недостатъчно инвестиране.

1.5.5. *Помощи за енергоспестяване*

(47) Този тип подпомагане е насочено към пазарен дефект, свързан с отрицателните външни последици, като се създават индивидуални стимули за постигане на екологични цели при пестенето на енергия и за намаляване на емисиите на парникови газове. На равнището на Общността, в Съобщение на Комисията до Европейския съвет и Европейския парламент „Енергийна политика за Европа“ ⁽¹³⁾, бе поставена целта до 2020 г. да се постигне поне 20 % намаление на емисиите на парникови газове спрямо 1990 г., съгласно поетия ангажимент от Европейския съюз на 8 и 9 март 2007 г. Допълнително държавите-членки са задължени да приемат и да се стремят да постигнат общо национално индикативно ниво на енергийни спестявания 9 % за девет години съгласно Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета ⁽¹⁴⁾. Държавните помощи може да бъдат подходящи, когато инвестициите, които водят до енергоспестяване, не са задължителни съгласно действащите стандарти на Общността, и там, където те не носят печалба, т.е., където разходите за енергоспестяване са по-високи от свързаната с това частна икономическа изгода. В случая с малките и средни предприятия, може да има по-голяма нужда от благоприятстваща подкрепа, като се отчете фактът, че често тези предприятия подценяват ползите от дългосрочното енергоспестяване, което води до тяхното недостатъчно инвестиране в енергоспестяващи мерки.

⁽¹²⁾ Помощта, отпусната под формата на фискално подпомагане съгласно Глава 3, ще бъде предмет на подробна оценка при превишаване на посочените в Глава 5 прагове.

⁽¹³⁾ COM (2007) 1 окончателен.

⁽¹⁴⁾ ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64.

1.5.6. *Помощи за възобновяеми енергийни източници*

(48) Този тип помощ се отнася до пазарен дефект, свързан с отрицателните външни последици чрез създаване на индивидуални стимули за повишаване на дела на възобновяемите енергийни източници в общото производство на енергия. Увеличената употреба на възобновяеми енергийни източници е сред приоритетите на Общността за околната среда в качеството на свързан с икономиката и енергетиката приоритет. Очаква се той да играе важна роля в достигане на целите за намаляване на емисиите на парникови газове. На общностно равнище, в Съобщението на Комисията до Европейския съвет и до Европейския парламент за енергийна политика за Европа, е определена цел до 2020 г. възобновяемата енергия да достигне 20 % от общото енергийно потребление на ЕС. Държавните помощи могат да се оправдаят, ако разходите за производство на възобновяема енергия са по-високи от разходите за производство, основано на по-малко благоприятни за околната среда източници, и когато няма задължителен стандарт на Общността, отнасящ се до дела на енергията от възобновяеми източници, за индивидуалните предприятия. Високите разходи за производство на някои типове възобновяема енергия не позволяват на предприятията да определят конкурентни цени на пазара и по този начин издигат бариера за достъп до пазара за възобновяемата енергия. Но поради технологичните подобрения в сферата на възобновяемата енергия и постепенно нарастващото вътрешно поемане на външните последици за околната среда (което произтича например от Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването⁽¹⁵⁾, законодателството за качеството на въздуха и схемата за търговия с емисии), разликата в разходите сочи тенденция към спад през последните години и по този начин нуждата от помощи намалява.

(49) В допълнение, както бе подчертано в Доклада за напредъка при биогоривата⁽¹⁶⁾, разпространението на биогоривата трябва да благоприятства по устойчив начин сигурността при доставките и подхода към климатичните промени. Следователно, държавните помощи могат да бъдат подходящ инструмент само при такава употреба на възобновяемите енергийни източници, при която ползата за околната среда и устойчивото развитие е очевидна. По-специално, биогоривата, които не изпълняват критериите за устойчивост, посочени в член 15 от предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за засилване на използването на енергия от възобновяеми източници⁽¹⁷⁾, няма да бъдат считани, че отговарят на условията за държавна помощ. При проектирането на поддържащите си системи държавите-членки могат да насърчат използването на биогорива, които дават допълнителни ползи — включително ползите от разнообразяването, предоставено чрез биогоривата, получени от отпадъци, остатъци, целулозен и лигноцелулозен материал — като се вземат предвид различните разходи за произвеждане на енергия от традиционни биогорива

от една страна и от друга, биогорива, които дават допълнителни ползи.

(50) С оглед на водноелектрическите инсталации трябва да се отбележи, че въздействието им върху околната среда може да бъде в два аспекта. По отношение на ниските емисии на парникови газове те са доказали потенциал със сигурност. Следователно те могат да играят важна роля в общия енергиен микс. От друга страна подобни съоръжения могат да имат и отрицателно въздействие, например върху водните системи и биоразнообразието⁽¹⁸⁾.

1.5.7. *Помощ за комбинирано производство на енергия и помощ за централно отопление (ЦО)*

(51) Тези типове помощ са насочени към пазарен дефект, свързан с отрицателните външни последици, чрез създаване на индивидуални стимули за постигане на целите за опазване на околната среда в сферата на енергосъстояването. Комбинираното производство на отопление и електроенергия (наричано по-нататък „КПОЕ“) е най-ефективният начин за едновременно произвеждане на електричество и топлина. При едновременното произвеждане на електричество и топлина се губи по-малко енергия в производствения процес. Стратегията на Общността, очертана в Стратегията на Комисията за комбинирано производство на енергия от 1997 г., определя обща цел за удвояване на дела на производството на електроенергия от комбинирано производство на енергия до 18 % до 2010 г. Впоследствие значението на КПОЕ за енергийната стратегия на ЕС бе подчертано с приемането на Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлинна енергия във вътрешния енергиен пазар и за изменение на Директива 92/42/ЕО⁽¹⁹⁾ и с раздел за комбинираното производство на енергия в Плана за действие на Комисията за енергийна ефективност. Осъществяване на потенциала⁽²⁰⁾. Последният документ посочва и потенциала на топлинна енергия от отпадъци, например от промишлеността или услугите, за полезна употреба — например в централното отопление (наричано по-нататък „ЦО“). Също така, ЦО може да има по-висока енергийна ефективност от индивидуалното отопление и може да допринесе съществено за качеството на градския въздух. Ето защо, при условие, че ЦО е доказано по-незамърсяващо и по-енергийно ефективно като процес на производство и разпределение на топлината, но и по-скъпо от индивидуалното отопление, държавна помощ може да бъде отпусната с оглед стимулиране, за да се постигнат целите за опазване на околната среда. Все пак при случая с възобновяемата енергия, постепенното вътрешно поемане на външните последици за околната среда в цените на други технологии може да се очаква да намали нуждата от помощи чрез достигане на постепенно уеднаквяване на тези разходи с тези за КПОЕ и ЦО.

(15) ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 8.
(16) COM (2006) 845 окончателен.
(17) COM (2008) 19 окончателен. Щом Директивата бъде приета от Европейския парламент и от Съвета, Комисията ще приложи критериите за устойчивост в окончателния текст.

(18) ОВ L 52, 21.2.2004 г., стр. 50.

(20) COM (2006) 545 окончателен.

1.5.8. Помощи за управление на отпадъци

- (52) Този тип помощи имат за цел да предоставят индивидуални стимули за постигане на целите за опазване на околната среда, свързани с управлението на отпадъците ⁽²¹⁾. Шестият План за действие за опазване на околната среда определя превенцията на отпадъци и тяхното управление като един от четирите най-важни приоритети. Неговата основна цел е да се раздели отделянето на отпадъци от икономическата дейност, така че растежът в Европейския съюз да не доведе до все повече отпадъци. В този смисъл, държавна помощ може да бъде предоставена на производителя на отпадъци (според раздел 3.1.1.), както и на предприятия, които управляват или преработват отпадъци, получени от други предприятия (според раздел 3.1.9.). При все това, положителните въздействия върху околната среда трябва да са гарантирани, не трябва да се заобикаля ПЗП и не трябва да бъде нарушено нормалното функциониране на пазарите за вторични суровини.

1.5.9. Помощи за възстановяване на замърсени зони

- (53) Този тип помощи целят създаване на индивидуални стимули за компенсиране на ефектите от отрицателните външни последици, когато не е възможно да се идентифицира замърсителят и той да бъде задължен да плати за възстановяване на вредата върху околната среда, която е причинил. В такива случаи, държавната помощ може да бъде оправдана, ако разходите за възстановяване са по-високи от произтичащото повишение на цената на обекта.

1.5.10. Помощи за преместване на предприятия

- (54) Този тип инвестиционни помощи имат за цел да създадат индивидуални стимули за намаляване на отрицателните външни последици чрез преместване на предприятия, които причиняват значително замърсяване в райони, където същото замърсяване ще има по-малко вреден ефект, който ще намалят външните разходи. В съгласие с принципа на предпазните мерки, настоящите Насоки въвеждат възможността за предоставяне на помощ за преместване на високорискови предприятия съгласно Директива 96/82/ЕО на Съвета от 9 декември 1996 г. относно контрол на големи аварии, които включват опасни вещества ⁽²²⁾ (наричана по-нататък „Директива Севесо II“). Предишни злополуки показват, че местоположението на предприятие, попадащо в обсега на Директивата Севесо II, е от решаващо значение и по отношение на превенцията, и по отношение на последствията при злополуки за хората и за околната среда. Следователно, ако преместването е извършено заради опазването на околната среда, държавната помощ може да бъде оправдана. За да се осигури, че помощ не се отпуска за преместване поради други причини, се изисква административно или съдебно решение от компетентен публично-правен орган или споразумение между компетентния публично-правен орган и предприятието за преместване на фирмата. Допустимите разходи трябва да отразят всички преимущества, които фирмата може да получи поради преместването.

1.5.11. Помощи под формата на схеми за търгуемо разрешение

- (55) Схемите за търгуемо разрешение могат да включват държавна помощ под различни форми, например когато държави-членки отпускат разрешения или отстъпки под тяхната пазарна цена и отговорността за това се търси от държавите-членки. Този тип помощ може да бъде използван за справяне с отрицателните външни последици чрез позволяване на пазарно-основани механизми във връзка целите за опазване на околната среда, които следва да бъдат въведени. Ако общият размер разрешителни, отпуснати от държавите-членки, е по-нисък от общите очаквани нужди на предприятията, цялостният ефект върху равнището на опазване на околната среда ще бъде положителен. На индивидуалното ниво на всяко предприятие, ако предоставените отстъпки не покриват всички очаквани нужди на предприятието, то трябва или да намали замърсяването, което причинява, като по този начин да допринесе за подобряване на равнището на опазване на околната среда, или да закупи допълнителни отстъпки на пазара, като по този начин плати обезщетение в съответствие със замърсяването. За да се ограничи нарушаването на конкуренцията, не могат да бъдат оправдани повече от разпределените отстъпки и трябва да бъде създадена разпоредба, за да се избегнат неоправдани бариери за включване.

- (56) Посочените критерии в точка 55 формират основата за оценка от Комисията на ситуации, възникващи по време на търговския период до 31 декември 2012 г. С оглед на ситуацията, възникващи през търговския период след тази дата, Комисията ще оценява мерките съгласно това, дали са едновременно необходими и пропорционални. Накрая, това ще помогне за преразглеждането на настоящите Насоки, отчитайки по-специално новата директива за системата на ЕС за търговия с емисии на въглероден диоксид за търговския период след 31 декември 2012 г.

1.5.12. Помощ под формата на данъчни облекчения или освобождавания от такси за околната среда

- (57) С намаленията и освобождаването от такси за околната среда във връзка с някои сектори или категории предприятия може да се постигне приемане на по-високи такси за други предприятия, като от това произтича общо подобряване на вътрешното поемане на цените и се създават по-нататъшни стимули за подобряване на защитата на околната среда. Съответно, този тип помощ може да бъде необходим за справяне с отрицателните външни последици чрез улеснено въвеждане или поддържане на сравнително високо национално данъчно облагане за околната среда. За да бъде съвместима помощта, трябва да бъде показано, че изключенията или облекченията са необходими за всички предложени категории бенефициери и че са пропорционални по размер. Приема се, че е така, когато бенефициерът заплаща поне минималния данъчен размер за Общността, определен от прилаганата директива, при условие че съществува. В противен случай необходимостта ще зависи от степента, в която националният данък се отразява на производствените разходи, както и на възможността да се включи в данъка за потребители и да намали границите на печалбата. Пропорционалността ще зависи от степента, в която бенефициерите ще могат допълнително да намалят тяхната консумация или емисия, да заплатят част от националния данък или да се включат в споразумения по околната среда за намаляване на замърсяването ⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ Управлението на отпадъците включва повторно използване, преработка и възстановяване.

⁽²²⁾ ОВ L 10, 14.1.1997 г., стр. 13. Директива, последно изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

⁽²³⁾ Комисията може да направи преценка на подхода към този вид помощ с преразглеждането на Директива 2003/96/ЕО.

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ДЕФИНИЦИИ

2.1. Приложно поле на Насоките

- (58) Настоящите Насоки се отнасят за държавните помощи за опазване на околната среда. Те ще бъдат приложени в съответствие с другите политики на Общността за държавните помощи, съответните клаузи на Договора за създаване на Европейската общност и Договора за Европейския съюз и законодателството, прието съгласно тези договори.
- (59) Настоящите Насоки се отнасят до помощта ⁽²⁴⁾ за подпомагане на опазването на околната среда във всички сектори, определени от Договора за ЕО. Те се прилагат и към онези сектори, които се подчиняват на специфични правила на Общността за държавните помощи (металообработване, корабостроене, производство на моторни превозни средства, синтетични влакна, транспорт, селско стопанство и риболов), освен ако не е предвидено друго в конкретни правила.
- (60) Проектирането и производството на благоприятни за околната среда изделия, машини или транспортни средства, с оглед използване на по-малко природни ресурси, и предприемането на действия в заводи или други производствени единици за подобряване на безопасността или хигиената, не са обхванати от настоящите Насоки.
- (61) Що се отнася до селското стопанство и риболова, настоящите Насоки се прилагат за помощите за опазване на околната среда в интерес на предприятия, които обработват и продават съответната продукция. Що се отнася до предприятия, занимаващи се с преработка и продажба на рибни продукти, ако помощта засяга разходи по силата на Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27 юли 2006 г. относно Европейския риболовен фонд ⁽²⁵⁾, максималният размер на отпуснатата помощ е по-високият размер от този на помощта, предоставяна съгласно настоящите Насоки, и от размера на помощта, предвиден в посочения регламент. В областта на първичното селскостопанско производство, настоящите Насоки се отнасят само до мерките, които не попадат в Насоките на Общността за държавни помощи в селското стопанство и горския сектор от 2007 г. до 2013 г. ⁽²⁶⁾, а в областта на риболова и първичното производство на аквакултури, те се прилагат само при отсъствие на конкретни разпоредби относно помощите във връзка с околната среда.
- (62) Финансирането на мерки за защита на околната среда, свързани с въздушната, пътна, железопътна, вътрешноводна и морска транспортна инфраструктура, включително всеки проект от общ интерес, определен в Решение № 1692/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 1996 г. относно насоките на Общността за развитието на транс-европейска транспортна мрежа ⁽²⁷⁾, не попада в обхвата на настоящите Насоки.
- (63) Държавните помощи за изследвания, развитие и нововъведения в сферата на опазването на околната среда са подчинени на правилата, определени в Рамковата схема на Общността за държавни помощи за изследвания, развитие и нововъведения ⁽²⁸⁾. Въпреки това, етапът на пазарно разпространение на екологичните нововъведения (придобиване на активи от екологично нововъведение) попада в обхвата на настоящите Насоки.
- (64) Характеристиките на помощта за обучение по опазване на околната среда не оправдават наличие на отделни правила от правилата за обучение като цяло и следователно Комисията ще разглежда такива помощи в съответствие с Регламент (ЕО) № 68/2001 на Комисията от 12 януари 2001 г. за прилагането на членове 87 и 88 на Договора за ЕО по отношение на помощта за обучение ⁽²⁹⁾.
- (65) Консултантските услуги играят важна роля за подпомагане на малките и средни предприятия при напредъка в опазване на околната среда. По-специално, те могат да бъдат използвани за ръководство при одит във връзка с околната среда или за оценка на икономическите ползи за предприятията от благоприятна за околната среда инвестиция, като по този начин стимулират тези предприятия да предприемат инвестиции в полза на защитата на околната среда. Помощи за малки и средни предприятия за съвети и консултантски услуги в областта на околната среда могат да се предоставят съгласно Регламент (ЕО) № 70/2001 на Комисията от 12 януари 2001 г. за приложение на членове 87 и 88 от Договора за ЕО за отпускане на държавна помощ за малки и средни предприятия ⁽³⁰⁾.
- (66) Настоящите Насоки не се прилагат към трудно възстановимите разходи, съгласно определението в Съобщението на Комисията за методологията за анализиране на държавните помощи, свързани с трудно възстановимите разходи ⁽³¹⁾.
- (67) В допълнение, доколкото разпоредбите, свързани с енергоспестяването и изложени в раздел 0 не са приложими, настоящите Насоки не се прилагат за държавна помощ за инвестиции в инфраструктура, свързана с централно отопление, които се оценяват съгласно член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО.
- (68) Фирмите в някои държави-членки могат да подлежат на данъци за околната среда и в същото време да участват в схемите за търговия с разрешителни. Комисията не е натрупала достатъчно опит за оценка на съвместимостта на намаляването на данъците за околната среда в такива ситуации. Поради това е твърде рано Комисията да предостави общи насоки в тази област. Вместо това оценката на подобни случаи, доколкото те представляват държавна помощ по смисла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, ще се направи въз основа на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО.

⁽²⁸⁾ ОВ С 323, 30.12.2006 г., стр. 1.

⁽²⁹⁾ ОВ L 10, 13.1.2001 г., стр. 20. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1976/2006 (ОВ L 368, 23.12.2006 г., стр. 85). След приемането на нов регламент за групово освобождаване относно помощите за обучение, ще се прилага новият регламент.

⁽³⁰⁾ ОВ L 10, 13.1.2001 г., стр. 33. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1976/2006. След приемането на нов регламент за групово освобождаване относно помощите за малки и средни предприятия, ще се прилага новият регламент.

⁽³¹⁾ Прието от Комисията на 26 юли 2001 г. и съобщено на държавите-членки чрез писмо с референтен № SG (2001) D/290869 от 6 август 2001 г.

(69) Накрая, някои от средствата за подкрепа на електроенергичните, работещи с изкопаеми горива или други промишлени инсталации, снабдени със съоръжения за улавяне, транспортиране и складиране на въглероден двуокис, или с отделни елементи от тази верига за улавяне и складиране на въглерод, предвидени от държавите-членки, могат да представляват държавна помощ, но поради липсата на опит е твърде рано да се съставят насоки за отпускане на такава помощ. Предвид стратегическата важност на тази технология за Общността от гледна точка на енергийната сигурност, намаляването на емисиите на парникови газове и постигането на договорената дългосрочна цел за ограничаване на климатичното изменение до 2 °C над пред-индустриалните равнища и като се има предвид заявената от Комисията подкрепа за построяване на демонстрационни заводи в промишлен мащаб до 2015 г., при условие, че са екологично безопасни и помагат за защита на околната среда, Комисията по принцип ще се отнася положително към държавна помощ за такива проекти ⁽³²⁾. Проектите могат да бъдат оценявани съгласно член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, или да бъдат избираеми като важни проекти от общ европейски интерес съгласно условията, посочени в член 87, параграф 3, буква б) от Договора и точка 147 от настоящите Насоки.

2.2. Дефиниции

(70) За целите на настоящите Насоки се прилагат следните дефиниции:

- 1) *опазване на околната среда* означава всяко действие, предназначено да премахне или да предотврати вреда на заобикалящата физическа среда или природните ресурси чрез дейността на бенефициера, за да се намали рискът от такава вреда или да се постигне по-ефективно използване на природните ресурси, включително мерките за енергоспестяване и използването на възобновяеми източници на енергия ⁽³³⁾;
- 2) *мерки за енергоспестяване* означава всяко действие, което дава възможност на предприятията да намалят количеството енергия, използвана по-специално в производствения процес;
- 3) *стандарт на Общността* означава
 - i) задължителен стандарт на Общността, определящ равнищата, които трябва да бъдат постигнати в опазването на околната среда от индивидуалните предприятия ⁽³⁴⁾, или
 - ii) задължението по силата на Директива 2008/1/ЕО да се използват най-добрите налични техники, посочени в последно публикуваната съответна информация от Комисията, съгласно чл. 17, параграф 2 от същата директива;

⁽³²⁾ Виж предложение на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета относно съхранението на въглероден двуокис в геоложки обекти СОМ(2008) 18 окончателен.

⁽³³⁾ Виж по-конкретно Шеста програма за действия за околната среда.

⁽³⁴⁾ В резултат, нормите или целите, определени на общностно равнище и задължителни за държавите-членки, но не и за отделните предприятия, не се считат за „норми на Общността“.

4) *екологично нововъведение* означава всички форми на иновационни дейности, чийто резултат или цел е значително подобряване на опазването на околната среда. Екологичното нововъведение включва нови производствени процеси, нови продукти или услуги и ново управление и бизнес методи, чието използване или прилагане вероятно ще предотврати или съществено ще намали рисковете за околната среда, замърсяването и други отрицателни въздействия при използването на ресурси по време на пълния цикъл на съответните дейности.

Не се считат за иновация следните:

- i) несъществени промени или подобрения;
- ii) увеличаване на производствения или на обслужващия капацитет чрез добавяне на манифактурни или логистични системи, които много наподобяват вече използваните;
- iii) промени в деловата практика, организацията на работното място или външни взаимоотношения, основани на вече използвани в предприятието организационни методи;
- iv) промени в управленската стратегия;
- v) сливания и придобивания;
- vi) прекратяване на употребата на даден процес;
- vii) обикновена основна подмяна или разширяване;
- viii) промени, произтичащи единствено от промени в определящите цени, нагодяване спрямо клиента, редовни сезонни и други циклични промени;
- ix) търговия с нови или значително подобрени изделия;

5) *възобновяеми енергийни източници* означава следните възобновяеми неизкопаеми енергийни източници: вятър, слънчева енергия, геотермална енергия, вълнова енергия, енергия от приливите и отливите, водноелектрически инсталации, биомаса, газ от сметища, газ от инсталации за третиране на отпадни води и биогазове;

6) *биомаса* означава биоразградима част от продукти, отпадъци или остатъци от земеделието (включително растителни и животински вещества), лесовъдство и свързани промишлености, както и биоразграждаща се част от промишлени и градски отпадъци;

7) *биогорива* означава течно или газообразно гориво за транспорт, което е произведено от биомаса;

8) *устойчиви биогорива* означава биогорива, които изпълняват критериите за устойчивост, посочени в член 15 от предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за засилено използване на енергия от възобновяеми източници ⁽³⁵⁾;

⁽³⁵⁾ СОМ (2008) 19 окончателен. Щом директивата бъде приета от Европейския парламент и от Съвета, Комисията ще приложи критериите за устойчивост в окончателния текст.

- 9) *енергия от възобновяеми енергийни източници* означава енергията, произведена от заводи, които използват единствено възобновяеми енергийни източници, както и съответният дял, измерен в топлинна стойност, на енергията, произведена от възобновяеми енергийни източници в хибридни заводи, които използват и традиционни енергийни източници. Тук е включено възобновяемостта на електричеството, което се използва за зареждане на съхраняващи системи, но изключва електричеството, произведено като резултат от използване на съхраняващи системи;
- 10) *комбинирано производство* означава едновременно производство в един процес на термична енергия и електрическа и/или механична енергия;
- 11) *високоэффективно комбинирано производство на енергия* означава комбинирано производство на енергия, което отговаря на критериите от приложение III на Директива 2004/8/ЕО и удовлетворяващо хармонизираните референтни стойности на ефективност, установени от Решение 2007/74/ЕС на Комисията от 21 декември 2006 г. за установяване на хармонизирани референтни стойности на ефективност за отделно производство на електричество и топлоенергия, в приложение на Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁶⁾;
- 12) *централно отопление* означава доставка на топлоенергия под формата на пара или топла вода, от централен производствен източник чрез предавателно-разпределителна система на множество сгради с цел отопление;
- 13) *енергийно-ефективно централно отопление* означава централно отопление, чиито производствен процес отговаря на критериите за високоэффективно комбинирано производство на енергия, или, в случая на топлинните бойлери, отговаря на референтните стойности за отделно топлинно производство, посочени в Решение 2007/74/ЕО на Комисията;
- 14) *данък околна среда* означава данък, чието специфично данъчно основание се отнася до ясен отрицателен ефект върху околната среда или чрез който се цели облагане на определени дейности, стоки или услуги, така че разходите за опазване на околната среда да могат да бъдат включени в тяхната цена и/или, производителите и потребителите да се насочат към дейности, които повече опазват околната среда;
- 15) *минимално данъчно ниво на Общността* означава минималното равнище на данъчно облагане, предвидено в законодателството на Общността. При енергийните продукти и електричеството минимално данъчно ниво на Общността означава минималното ниво на данъчно облагане, предвидено в приложение I на Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно реструктурирането на Рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електрическата енергия ⁽³⁷⁾;
- 16) *малки и средни предприятия* (наричани по-нататък „МСП“), *малки предприятия* и *средни предприятия* (или „фирми“) означава такива предприятия по смисъла на Регламент (ЕО) № 70/2001 на Комисията, или всеки един регламент, който го заменя.
- 17) *големи предприятия и големи фирми* означава предприятия, които не попадат в дефиницията на малките и средни предприятия;
- 18) *помощ* означава всяка мярка, която изпълнява всички критерии, посочени в член 87, параграф 1 от Договора за ЕО;
- 19) *интензитет на помощта* означава размерът на помощта, изразен като процент от допустимите разходи. Всички използвани цифри трябва да бъдат взети преди всякакво удържане на данък или на други удържки. Когато помощта се предоставя под форма, различна от безвъзмездно финансиране, размерът на помощта трябва да бъде еквивалентът на безвъзмездното финансиране. Помощта, платима на няколко вноски, трябва да бъде изчислена по стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, който се използва за сконтирането и за изчисляване на размера на помощта при заем с особено изгодни условия, трябва да бъде референтният лихвен процент, приложим към момента на предоставяне на помощта. Интензитетът на помощите се изчислява за отделния бенефициер;
- 20) *оперативни ползи* означава, за целите на изчисляване на допустимите разходи, по-специално спестяване на разходи или допълнително помощно производство, пряко свързано с допълнително инвестиране за защита на околната среда и където е приложимо, ползи, произтичащи от други помощни мерки, независимо дали представляват или не държавна помощ (оперативна помощ, отпусната за същите допустими разходи, тарифи за изкупуване или други мерки в подкрепа). Обратно на това, приходите от продажбата от предприятието на търгуеми разрешителни, издадени по силата на европейския търговски режим, няма да се считат за оперативни ползи;
- 21) *оперативни разходи* означава, за целите на изчисляване на допустимите разходи, по-специално допълнителни производствени разходи, произтичащи от допълнителна инвестиция за защита на околната среда;
- 22) *материални активи* означава, за целите на изчисляване на допустимите разходи, инвестициите в земя, които са стриктно необходими, за да се постигнат целите на опазване на околната среда; инвестиции в сгради, заводи и съоръжения, предназначени за намаляване или премахване на замърсяването и щетите; и инвестиции, предназначени да адаптират производствените методи с оглед опазване на околната среда;
- 23) *нематериални активи* означава, за целите на изчисляване на допустимите разходи, разходите за трансфер на технологии чрез придобиването на работни лицензи или на патентовано и непатентовано ноу-хау, където са спазени следните условия:
- i) съответните нематериални активи трябва да бъдат считани за актив, подлежащ на амортизация;

⁽³⁶⁾ ОВ L 32, 6.2.2007 г., стр. 183.

⁽³⁷⁾ ОВ L 283, 31.10.2003, стр. 51. Директива, последно изменена с Директива 2004/75/ЕО (ОВ L 157, 30.4.2004 г., стр. 100).

- ii) да са закупени при пазарни условия от предприятие, в което придобиващият няма право на пряк или непряк контрол,
- iii) да бъдат включени в активите на предприятието и да останат в предприятието на получателя на помощта и да се ползват там най-малко пет години. Това условие не се отнася до случаите, при които нематериалните активи са технически остарели. Ако през тези пет години активите бъдат продадени, печалбата от продажбата трябва да бъде отчислена от допустимите разходи и цялата или част от сумата на помощта да се възстанови в случаите, където това е уместно;

24) *вътрешно поемане на разходите* означава принципът, че всички разходи, свързани с опазването на околната среда трябва да бъдат включени в производствените разходи на замърсяващите предприятия;

25) *принцип замърсителят плаща* означава, че разходите за мерки за справяне със замърсяването трябва да бъдат поети от замърсителя, който причинява замърсяването, освен ако отговорното за замърсяването лице не може да бъде идентифицирано или не може да бъде подведено под отговорност по националното или общностно законодателство или не може да бъде накарано да заплати разходите за възстановяване. В този смисъл замърсяване е вредата, причинена от замърсителя чрез пряко или непряко увреждане на околната среда, или чрез създаване на условия, които водят до такова увреждане ⁽³⁸⁾ на физически заобикалящата среда или природни ресурси;

26) *замърсител* означава някой, който пряко или непряко уврежда околната среда или който създава условия, водещи до такова увреждане ⁽³⁹⁾;

27) *замърсена зона* означава обект, където има потвърдено причинено от човека наличие на опасни вещества в степен, в която те поставят човешкото здраве или околната среда пред значителен риск предвид настоящо и съгласувано бъдещо използване на земята.

3. СЪВМЕСТИМОСТ НА ПОМОЩТА ПО ЧЛЕН 87, ПАРАГРАФ 3 ОТ ДОГОВОРА ЗА ЕО

3.1. Съвместимост на помощта по член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО

- (71) Държавната помощ за опазване на околната среда е съвместима с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, ако, въз основа на прилагането на балансиращия тест, води до увеличаване на дейностите по опазване на околната среда, без това да навреди на търговските условия до степен, противоречаща на общия интерес. В този контекст продължителността на схемите за

помощта подлежи на определянето на разумни срокове, без да се засяга възможността държава-членка да нотифицира отново дадена мярка, след като изтече срокът, посочен в решението на Комисията. Държавите-членки могат да подкрепят уведомленията за мерки за помощ посредством точни оценки на подобни предишни мерки за помощ, демонстриращи стимулиращия ефект на помощта.

- (72) Мерките, посочени в точките от 73 до 146, могат да бъдат счестени за съвместими по член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО.

3.1.1. *Помощи за предприятия, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността*

- (73) Инвестиционни помощи, които дават възможност на предприятията да надвишат стандартите на Общността за опазване на околната среда или да увеличат равнището на защита на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО при условие че изискванията, изложени в точките от 74 до 84 и раздел 3.2, са изпълнени.

- (74) Подпомаганата инвестиция трябва да изпълнява едно от следните две условия:

а) инвестицията да дава възможност на бенефициера да повиши равнището на защита на околната среда, получено вследствие на дейността му, надвишаващо прилаганите стандарти на Общността, независимо от наличието на задължителни национални стандарти, които са по-строги от стандарта на Общността, или

б) инвестицията дава възможност на бенефициера да повиши равнището на защита на околната среда, получено вследствие на дейността му, при отсъствие на стандарти на Общността.

- (75) Помощ може да не бъде предоставена в случаите, в които подобренията изравняват предприятията със стандартите на Общността, които вече са приети, но все още не са влезли в сила ⁽⁴⁰⁾.

Интензитет на помощта

- (76) Интензитетът на помощта не бива да надвишава 50 % от допустимите инвестиционни разходи според определението в точките от 80 до 84.

⁽³⁸⁾ Препоръка на Съвета от 3 март 1975 г., свързана с разпределянето на разходите и действията на държавните власти в областта на екологията (ОВ L 194, 25.7.1975 г., стр. 1).

⁽³⁹⁾ Препоръка от 3 март 1975 г., свързана с разпределянето на разходите и действията на държавните власти в областта на екологията.

⁽⁴⁰⁾ Въпреки това, помощта за ранно адаптиране към бъдещи стандарти и за придобиване на нови транспортни средства е възможна съгласно условията, посочени в раздели 3.1.3 и 3.1.2.

(77) Когато инвестиционната помощ се отпуска в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии — ефективно осигуряващи, че помощта е ограничена до необходимия минимум за постигане на полза за околната среда — количеството на помощта може да достигне до 100 % от допустимите инвестиционни разходи според определението в точките от 80 до 84. Тръжната процедура не трябва да бъде дискриминационна и трябва да допуска до участие достатъчен брой предприятия. Допълнително бюджетът, свързан с тръжната процедура трябва да бъде обвързващо задължение в смисъл, че не всички участници могат да получат помощ. Накрая, помощта трябва да бъде отпусната въз основа на първоначалната оферта, представена от участника в търга, като по този начин се изключват последващи договори.

(78) Когато инвестицията засяга придобиване на активи с характер на екологични нововъведения или предприемане на проект за екологични нововъведения, интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 10 процентни точки, при изпълнение на следните условия:

- а) активът или съответният проект, който представлява екологично нововъведение трябва да бъде нов или да представлява съществено подобрение в модернизацията на съответния промишлен отрасъл в Общността. Новият характер може например да бъде демонстриран от държавите-членки на базата на точното описание на нововъведението и на пазарните условия за неговото въвеждане или разпространение, сравнявайки го на фона на технологичния напредък в процеса или организационните техники, използвани от други предприятия в същия промишлен отрасъл;
- б) очакваната полза за околната среда трябва да бъде значително по-голяма от подобрението, произтичащо от общото развитие на технологичния напредък при сравними дейности ⁽⁴¹⁾;
- в) иновативният характер на тези активи или проекти предполага ясно изразена степен на риск, от технологична, пазарна или финансова гледна точка, който надвишава общия риск, свързан със сравними неинновативни активи или проекти. Този риск може да бъде демонстриран от държавата-членка, чрез изражението му като: разходи като съотношение спрямо оборота на предприятието; времето, изисквано за разработката; очакваните приходи от екологичното нововъведение в сравнение с разходите, вероятността от неуспех.

(79) Когато инвестиционните помощи за предприятията, които надвишават стандартите на Общността, или подобряват равнището на защита на околната среда при отсъствие на

такива стандарти на Общността, са предназначени за МСП, интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 10 процентни точки за средните предприятия и с 20 процентни точки за малките предприятия, според таблицата.

	Интензитет на помощта за предприятия, надвишаващи стандартите на Общността или повишаващи степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността с изключение на екологичните нововъведения	Интензитет на помощта за предприятия, надвишаващи стандартите на Общността или повишаване степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността в областта на екологичните нововъведения
Малки предприятия	70 %	80 %
Средни предприятия	60 %	70 %
Големи предприятия	50 %	60 %

Изчисляване на допустимите разходи — методология

(80) Допустимите разходи трябва да бъдат ограничени до допълнителните инвестиционни разходи, необходими да се постигне по-високо равнище на защита на околната среда от изискванията на стандартите на Общността, и се изчисляват в две стъпки. Първо, разходът за инвестиция, свързана пряко със защитата на околната среда, се установява, когато това е уместно, чрез съпоставяне с обратната на съществуващата ситуация. Второ, изваждат се оперативните ползи и се прибавят оперативните разходи.

(81) Определяне на пряко свързаната с опазването на околната среда част от инвестицията:

- а) когато разходите за инвестиране в опазване на околната среда могат лесно да бъдат разграничени в общите инвестиционни разходи, то тези определени разходи за опазване на околната среда представляват допустимите разходи ⁽⁴²⁾;
- б) във всички други случаи допълнителните инвестиционни разходи трябва да бъдат установени чрез сравняване на положението при инвестицията спрямо положението без държавна помощ. Правилното съпоставяне е разходът за технически сравнима инвестиция, която осигурява по-ниска степен на защита на околната среда (съответстваща на задължителните стандарти на Общността, ако съществуват) и може да се приеме, че би била осъществена без помощта („инвестиция за сравнение“). Технически сравнима инвестиция означава инвестиция със същия производствен капацитет и всички други технически характеристики (с изключение на пряко свързаните с допълнителната инвестиция за защита на околната среда). В допълнение, такава инвестиция за сравнение трябва, от бизнес гледна точка, да бъде приемлива алтернатива за подлежащата на одобрение инвестиция.

⁽⁴¹⁾ При оценката на точка 78 б), ако могат да бъдат използвани количествени параметри за сравняване на екоинновационните дейности със стандартни, неинновационни дейности, „сравнително по-високо“ означава, че страничното подобрение, очаквано от екоинновационни дейности, изразено като намалени риск или замърсяване за околната среда, или повишена ефективност при енергията или ресурсите, трябва да бъде поне два пъти по-високо от страничното подобрение, очаквано от общия напредък на сравними неинновативни дейности.

Когато предложеният подход не е подходящ за даден случай, или не е възможно количествено сравнение, досието при кандидатстване за държавна помощ трябва да съдържа подробно описание на използвания метод за оценка на този критерий, като се осигури измерващ стандарт, сравним с този при предложения метод.

⁽⁴²⁾ Такъв може да бъде случаят, когато например съществуващ производствен процес е усъвършенстван и при който ясно могат да бъдат определени самите части, които подобряват екологичния коефициент на полезно действие.

(82) Определяне на оперативните ползи/разходи: допустимите разходи трябва, освен ако е посочено друго в настоящия раздел, да се изчисляват нетно от всички оперативни ползи и оперативни разходи, свързани с допълнителната инвестиция за опазване на околната среда и понесени през първите пет години от дълготрайността на съответната инвестиция. Това означава, че такива оперативни ползи трябва да бъдат приспаднати и такива оперативни разходи трябва да бъдат прибавени към разходите за допълнителната инвестиция.

(83) Допустимите инвестиции могат да бъдат под формата на инвестиция в материални активи и/или в нематериални активи.

(84) В случай на инвестиции, целящи постигане на по-високо от стандартите на Общността равнище на защита на околната среда, ситуацията за съпоставяне се подбира както следва:

а) **когато предприятието се адаптира към националните стандарти, приети при отсъствие на стандарти на Общността**, допустимите разходи са съставени от допълнителните инвестиционни разходи, необходими, за да се постигне равнището на екологична защита, налагано от националните стандарти;

б) **когато предприятието се адаптира към национални стандарти, еквивалентни или по-стриктни от съответните стандарти на Общността, или надвишава стандартите на Общността**, допустимите разходи се състоят от допълнителните инвестиционни разходи, необходими да се постигне равнище на екологична защита, по-високо от равнището, изисквано от стандартите на Общността. Инвестиционните разходи, направени за да се постигне равнището на защита, налагано от стандартите на Общността, не са приемливи;

в) **когато не съществуват стандарти**, допустимите разходи са съставени от инвестиционните разходи, нужни за постигане на по-високо равнище на екологична защита от онова, което предприятието/ята би(ха) постигнали/и без екологична помощ.

3.1.2. *Помощи за придобиване на нови транспортни средства, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степенята на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността*

(85) Общите правила, изложени в точките от 73 до 84 се прилагат при помощ за предприятия, които се усъвършенстват според стандартите на Общността или за повишаване равнището на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността в транспортния сектор. Чрез дерогация от точка 75, помощта за придобиване на нови транспортни средства за шосеен, железопътен, вътрешно-воден и морски транспорт, съответстващи на приетите от Общността стандарти, е приемлива, когато придобивка от този вид се осъществява преди влизането в сила на новите стандарти на Общността и в случаите, когато, след като

стандартите са станали задължителни, те не се прилагат със задна дата към вече закупени транспортни средства.

(86) За операции на прилагане със задна дата с цел защита на околната среда в транспортния сектор, допустими разходи са общо сумата на включените нетни разходи съгласно методологията за изчисляване на допустими разходи, посочена в точките от 80 до 84, ако съществуващите транспортни средства са усъвършенствани спрямо екологичните стандарти, които все още не са влезли в сила на датата на пускане в действие на тези транспортни средства, или ако транспортните средства не подлежат на никакви екологични стандарти.

3.1.3. *Помощи за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Общността*

(87) Помощи за съобразяване с нови стандарти на Общността, които повишават нивото на опазване на околната среда, които още не са влезли в сила, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) на Договора за ЕО, ако стандартите на Общността са били приети, като инвестицията е осъществена и завършена най-малко една година преди влизане в сила на стандарта.

Интензитет на помощта

(88) Максималният интензитет на помощта е 25 % за малки предприятия, 20 % за средни предприятия и 15 % за големи предприятия, ако прилагането и приключването са осъществени най-малко три години преди задължителната дата за транспониране или датата на влизане в сила. Интензитетът на помощта е 20 % за малки предприятия, 15 % за средни предприятия и 10 % за големи предприятия, ако прилагането и приключването са осъществени между една и три години преди задължителната дата за транспониране или датата на влизане в сила.

	Интензитет на помощта за ранно адаптиране към стандартите на Общността, когато въвеждането и приключването се осъществяват:	
	Най-малко три години преди влизане в сила на стандарта	Между една и три години преди влизане в сила на стандарта
Малки предприятия	25 %	20 %
Средни предприятия	20 %	15 %
Големи предприятия	15 %	10 %

Допустими разходи

(89) Допустимите разходи трябва да бъдат ограничени до допълнителните инвестиционни разходи, необходими да се достигне равнището на защита на околната среда, изисквано от стандартите на Общността, в сравнение със съществуващото равнище на екологична защита, изисквано преди влизане в сила на съответния стандарт.

(90) Допустимите разходи трябва да се изчисляват нетно от всички оперативни ползи и оперативни разходи, свързани с допълнителната инвестиция и възникнали през първите пет години от дълготрайността на тази инвестиция, според посоченото в точки 81, 82 и 83.

3.1.4. *Помощ за проучвания в областта на околната среда*

- (91) Помощта за дружества за проучвания, пряко свързани с инвестициите за целите на постигане на стандартите при условията, посочени в раздел 3.1.1, за постигане на енергоспестяване при условията, посочени в раздел 0, за производство на възобновяема енергия при условията, посочени в раздел 0, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, ако отговарят на условията, посочени в този раздел. Това ще се прилага и в случаите, когато в резултат от данните на предварително проучване, разглежданата инвестиция в крайна сметка не е предприета.
- (92) Интензитетът на помощта не трябва да надвишава 50 % от разходите за проучването.
- (93) Когато проучването е предприето от името на МСП, интензитетът на помощта може да бъде повишен с 10 процентни точки за средните предприятия и с 20 процентни точки за малките предприятия, според таблицата по-долу.

	Проучвания във връзка с околната среда
Малки предприятия	70 %
Средни предприятия	60 %
Големи предприятия	50 %

3.1.5. *Помощи за енергоспестяване*

- (94) Инвестиции и/или оперативни помощи, които позволяват на предприятията да постигнат енергоспестяване, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, ако са изпълнени следните условия:

3.1.5.1. *Помощ за инвестиции*

Интензитет на помощта

- (95) Интензитетът на помощта не трябва да надвишава 60 % от допустимите инвестиционни разходи.
- (96) Когато инвестиционните помощи за енергоспестяване се предоставят на МСП, интензитетът на помощта може да бъде повишен с 10 процентни точки за средни предприятия и с 20 процентни точки за малки предприятия, според таблицата.

	Интензитет на помощта за енергоспестяване
Малки предприятия	80 %
Средни предприятия	70 %
Големи предприятия	60 %

- (97) Когато инвестиционната помощ се отпуска в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии — ефективно осигуряващи, че помощта е ограничена до необходимия минимум за постигане на максимално енергоспестяване — количеството на помощта може да достигне до 100 % от

допустимите инвестиционни разходи според определението в точка 98. Тръжната процедура не трябва да бъде дискриминационна и трябва да допуска до участие достатъчен брой предприятия. Допълнително бюджетът, свързан с тръжната процедура трябва да бъде обвързващо задължение в смисъл, че не всички участници могат да получат помощ. Накрая, помощта трябва да бъде отпусната въз основа на първоначалната оферта, представена от участника в търга, като по този начин се изключват последващи договори.

Допустими разходи

- (98) Допустимите разходи трябва да бъдат ограничени до допълнителните инвестиционни разходи, необходими за постигане на енергоспестяване над степента, изисквана от стандартите на Общността.

Изчисляването на допълнителните разходи трябва да отговаря на следните правила:

- пряко свързаната с енергоспестяване част от инвестицията* трябва да бъде определена съгласно правилата, изложени в точки 81 и 83 от настоящите Насоки;
- равнище на енергоспестяване, по-високо от стандартите на Общността*, трябва да бъде определено съгласно правилата, изложени в точка 84 от настоящите Насоки;
- определяне на оперативните ползи/разходи*: допустимите разходи трябва да бъдат изчислени нетно от всички оперативни ползи и оперативни разходи, свързани с допълнителната инвестиция за енергоспестяване и възникнали по време на първите три години от дълготрайността на въпросната инвестиция в случая на МСП, първите четири години при големите предприятия, които не участват в системата на ЕС за търговия с емисии на въглероден двуокис и първите пет години при големите предприятия, които участват в системата на ЕС за търговия с емисии на въглероден двуокис. За големите предприятия този период може да бъде намален до първите три години от дълготрайността на инвестицията, когато може да се покаже, че периодът на амортизация на въпросната инвестиция не надвишава три години.

3.1.5.2. *Оперативна помощ*

- (99) Оперативната помощ за енергоспестяване се отпуска само при изпълнение на следните условия:
- помощта е ограничена до компенсиране на нетните допълнителни производствени разходи в резултат от инвестицията, като се отчитат ползите от енергоспестяване⁽⁴³⁾. При определяне на размера на оперативната помощ, от производствените разходи трябва да се извади инвестиционната помощ, отпусната на въпросното предприятие във връзка с новата инсталация;

⁽⁴³⁾ Понятието производствени разходи трябва да се тълкува като нетната стойност на всяка помощ, но включваща нормално равнище на печалба.

б) помощта е с ограничена валидност от пет години.

- (100) В случая на прогресивно намаляващи помощи, интензитетът не трябва да надвишава 100 % от допълнителните разходи през първата година и линейно да достигне до нула в края на петата година. В случай, че помощта не намалява постепенно, интензитетът на помощта не трябва да надвишава 50 % от допълнителните разходи.

3.1.6. Помощи за възобновяеми енергийни източници

- (101) Инвестиции за опазване на околната среда и/или оперативни помощи за подкрепа на енергията от възобновяеми източници ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, ако са изпълнени условията в точките от 102 до 111: Държавната помощ може да бъде оправдана, ако отсъства задължителен стандарт на Общността относно дела на отделните предприятия за енергия от възобновяеми източници. Помощта за инвестиране и/или оперативна помощ за производство на биогорива следва да се отпуска единствено във връзка с устойчиви биогорива.

3.1.6.1. Помощ за инвестиции

Интензитет на помощта

- (102) Интензитетът на помощта не трябва да надвишава 60 % от допустимите инвестиционни разходи.
- (103) Когато инвестиционните помощи за възобновяеми енергийни източници се предоставят на МСП, интензитетът на помощта може да бъде повишен с 10 процентни точки за средни предприятия и с 20 процентни точки за малки предприятия, според таблицата.

	Интензитет на помощите за възобновяеми енергийни източници
Малки предприятия	80 %
Средни предприятия	70 %
Големи предприятия	60 %

- (104) Когато инвестиционната помощ се отпуска в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии — ефективно осигуряващи, че помощта е ограничена до необходимия минимум за постигане на максимум възобновяема енергия — интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от допустимите инвестиционни разходи според определението в точка 105 и точка 106. Тръжната процедура не трябва да бъде дискриминационна и трябва да допуска до участие достатъчен брой предприятия. Допълнително бюджетът, свързан с тръжната процедура трябва да бъде обвързано задължение в смисъл, че не всички участници могат да получат помощ. Накрая, помощта трябва да бъде отпусната въз основа на първоначалната оферта, представена от участника в търга, като по този начин се изключват последващи договори.

Допустими разходи

- (105) За възобновяемата енергия допустимите инвестиционни разходи трябва да бъдат ограничени до допълнителните инвестиционни разходи, поети от бенефициера, сравнени с

традиционна електроцентрала или с традиционна отоплителна система със същия капацитет от гледна точка на ефективното производство на енергия.

- (106) Допустимите разходи трябва да се изчисляват нетно от всички оперативни ползи и оперативни разходи, свързани с допълнителната инвестиция за възобновяеми енергийни източници и възникнали през първите пет години от дълготрайността на тази инвестиция, според посоченото в точки 81, 82 и 83.

3.1.6.2. Оперативна помощ

- (107) Оперативната помощ за производство на възобновяема енергия може да бъде оправдана, за да се покрие разликата между разходите за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници и пазарната цена на въпросния вид енергия. Това се отнася до производството на енергия от възобновяеми източници за целите на последваща пазарна продажба, както и за собствена употреба на предприятието.

- (108) Държавите-членки могат да отпускат помощ за възобновяеми енергийни източници, както следва:

(109) Опция 1

а) Държавите-членки могат да предоставят оперативна помощ за да се компенсира разликата между производствения разход за енергия от възобновяеми източници, включително амортизацията на допълнителните инвестиции за защита на околната среда, и пазарната цена на въпросния вид енергия. Тогава оперативна помощ може да бъде предоставена само докато инсталацията е изцяло амортизирана съгласно обичайните счетоводни правила. Помощ за допълнително произведена енергия от инсталацията не се отпуска. При все това помощта може също да покрива нормална капиталова възвръщаемост.

б) Когато се отпуска помощ съгласно буква а), при определяне на размера на оперативната помощ, всяка помощ за инвестиции, дадена на въпросното предприятие във връзка с новото съоръжение, трябва да се извади от производствените разходи. Когато уведомяват за схемите за помощ пред Комисията, държавите-членки трябва да прецизират помощните механизми, и по-специално методите за изчисляване на размера на помощта.

в) За разлика от повечето други възобновяеми енергийни източници, биомасата налага сравнително по-ниски инвестиции, за сметка на по-високи оперативни разходи. Ето защо Комисията може да допусне оперативна помощ за производство на възобновяема енергия от биомаса, която да надвишава размера на инвестицията в случаите, когато държавите-членки могат да покажат, че общите разходи на предприятията след амортизацията на съоръжението продължават да бъдат по-високи от пазарните цени на енергията.

(110) **Опция 2**

- а) Държавите-членки могат също да отпускат помощ за възобновяеми енергийни източници, като използват пазарни механизми като зелени сертификати или търгове. Тези пазарни механизми позволяват всички производители на енергия от възобновяеми енергийни източници непряко да бъдат облагодетелствани от гарантирано търсене на произведената от тях енергия, на цена по-висока от пазарната цена за конвенционална енергия. Цената на тези зелени сертификати не е определена предварително, а зависи от търсенето и предлагането.
- б) Там, където пазарните механизми представляват държавна помощ, те могат да бъдат разрешени от Комисията, ако държавите-членки покажат, че помощта е важна за гарантиране на използването на енергията от възобновяеми източници, не води до обща свръхкомпенсация и не пречи на производителите на енергия от възобновяеми източници да бъдат по-конкурентоспособни. Комисията дава право на такива системи за помощ за период от десет години.

(111) **Опция 3**

Допълнително държавите-членки могат да отпуснат оперативна помощ съгласно разпоредбите, посочени в точка 100.

3.1.7. *Помощи за комбинирано производство*

- (112) Инвестициите за опазване на околната среда и оперативната помощ за комбинирано производство на енергия ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) на Договора за ЕО, при условие, че инсталацията за комбинирано производство на енергия отговаря на определението за високоефективно комбинирано производство, съгласно точка 70(11), и при условие за инвестиционна помощ:

- а) нова инсталация за комбинирано производство на енергия като цяло ще направи първичното спестяване на енергия сравнимо с отделно производство, съгласно Директива 2004/8/ЕО и Решение 2007/74/ЕО;
- б) подобряване на съществуваща инсталация за комбинирано производство на енергия или трансформиране на съществуваща енергоцентра в инсталация за комбинирано производство на енергия ще даде първично енергоспестяване, сравнимо с първоначалното положение.

- (113) За оперативна помощ дадено съществувашо комбинирано производство трябва да отговаря едновременно на определението за високоефективно комбинирано производство, посочено в точка 70(11) и на изискването за общо първично енергоспестяване, сравнимо с отделно производство съгласно Директива 2004/8/ЕО и Решение 2007/74/ЕО.

3.1.7.1. *Помощ за инвестиции**Интензитет на помощта*

- (114) Интензитетът на помощта не трябва да надвишава 60 % от допустимите инвестиционни разходи.
- (115) Когато инвестиционните помощи за комбинирано производство на енергия се предоставят на МСП, интензитетът на помощта може да бъде повишен с 10 процентни точки за

средните предприятия и с 20 процентни точки за малките предприятия, според таблицата.

	Интензитет на помощта за високоефективно комбинирано производство
Малки предприятия	80 %
Средни предприятия	70 %
Големи предприятия	60 %

- (116) Когато инвестиционната помощ се отпуска в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии — ефективно осигуряващи, че помощта е ограничена до необходимия минимум за постигане на максимално енергоспестяване — количеството на помощта може да достигне до 100 % от допустимите инвестиционни разходи според определението в точка 117 и точка 118. Тръжната процедура не трябва да бъде дискриминационна и трябва да допуска до участие достатъчен брой дружества. Допълнително бюджетът, свързан с тръжната процедура трябва да бъде обвързващо задължение в смисъл, че не всички участници могат да получат помощ. Накрая, помощта трябва да бъде отпусната въз основа на първоначалната оферта, представена от участника в търга, като по този начин се изключват последващи договори.

Допустими разходи

- (117) Допустимите разходи трябва да се ограничат до допълнителните инвестиционни разходи, необходими да се построи високоефективна инсталация за комбинирано производство спрямо инвестицията за сравнение.
- (118) Допустимите разходи трябва да се изчисляват нетно от всички оперативни ползи и оперативни разходи, свързани с допълнителната инвестиция и възникнали през първите пет години от дълготрайността на тази инвестиция, според посоченото в точки 81 до 83.

3.1.7.2. *Оперативна помощ*

- (119) Оперативната помощ за високоефективно комбинирано производство може да бъдат предоставени съгласно правилата за оперативни помощи за възобновяема енергия, изложени в раздел 3.1.6.2.
- а) на предприятия за обществено електро- и топлоразпределение, при които разходите за производство на електрическа и топлинна енергия надхвърлят съответната пазарна цена. Решението дали такава помощ е необходима трябва да отчита разходите и приходите, произтичащи от производството и продажбата на електро- или топлоенергия;
- б) при промишлената употреба на комбинираното производство на енергия, когато може да се покаже, че производствените разходи за единица енергия при използване на тази техника, надвишават пазарната цена на единица конвенционална енергия. Производствената цена може да включва нормалната възвращаемост на капитала за съоръжението, но всички печалби на предприятието от топлопроизводство трябва да бъдат отчислени от производствените разходи.

3.1.8. Помощи за енергийно-ефективно централно отопление

(120) Инвестиционните помощи за опазване на околната среда в енергийно-ефективни инсталации за централно отопление ⁽⁴⁴⁾ ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) на Договора за ЕО при условие, че водят до първично енергоспестяване и че инсталацията за централно отопление на бенефициера отговаря на определението за високоефективно централно отопление, съгласно точка 70(13) и когато:

- от комбинираната експлоатация на топлопроизводство (както и на електричество в случая на комбинираното производство) и на топлоразпределение произтича първично енергоспестяване, или
- инвестициите са предназначени за използване и разпределение на топлина от отпадъци за целите на централното отопление.

Интензитет на помощта

(121) Интензитетът на помощта за инсталации за централно отопление не трябва да надвишава 50 % от допустимите инвестиционни разходи. Ако помощта е предназначена само за производствената част на инсталация за централно отопление, високоефективните инсталации за централно отопление, използващи възобновяеми енергийни източници или комбинирано производство ще бъдат обхванати от правилата, изложени съответно в раздели 3.1.6. и 3.1.7.

(122) Когато инвестиционните помощи за високоефективно централно отопление се предоставят на МСП, интензитетът на помощта може да бъде повишен с 10 процентни точки за средни предприятия и с 20 процентни точки за малки предприятия, според таблицата.

	Интензивност на помощите за високоефективно централно отопление, използващо обичайни енергийни източници
Малки предприятия	70 %
Средни предприятия	60 %
Големи предприятия	50 %

(123) Когато инвестиционната помощ се отпуска в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии — ефективно осигуряващи, че помощта е ограничена до необходимия минимум за постигане на максимално енергоспестяване — количеството на помощта може да достигне до 100 % от допустимите инвестиционни разходи според определението в точка 124 и точка 125. Тръжната процедура не трябва да бъде дискриминационна и трябва да допуска до участие достатъчен брой предприятия. Допълнително бюджетът, свързан с тръжната процедура трябва да бъде обвързващо задължение в смисъл, че не всички участници могат да получат помощ. Накрая, помощта трябва да бъде отпусната въз основа на първоначалната оферта, представена от участника в търга, като по този начин се изключват последващи договори.

⁽⁴⁴⁾ С изключение на инфраструктура за централно парно отопление, чието финансиране не попада в обхвата на настоящите насоки, а ще бъде оценявано единствено по член 87, параграф 3, буква в).

Допустими разходи

(124) Допустимите разходи трябва да се ограничат до допълнителните инвестиционни разходи, необходими да се реализира инвестиция, водеща до високоефективно централно отопление спрямо инвестицията за сравнение.

(125) Допустимите разходи трябва да се изчисляват нетно от всички оперативни ползи и оперативни разходи, свързани с допълнителната инвестиция и възникнали през първите пет години от дълготрайността на тази инвестиция, според посоченото в точките от 81 до 83.

3.1.9. Помощи за управление на отпадъци

(126) Инвестиционните помощи за опазване на околната среда за управлението на отпадъците на други предприятия, включително дейности по повторно използване, преработка и възстановяване, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО при условие, че такова управление е в съгласие с йерархическата класификация на принципите за управление на отпадъците ⁽⁴⁵⁾ и е в съгласие с условията, изложени в точка 127.

(127) Инвестиционната помощ за управляване на отпадъците се отпуска само при изпълнение на следните условия:

- инвестицията цели намаляване на замърсяването, причинено от други предприятия („замърсители“), и не обхваща замърсяване, причинено от бенефициера на помощите;
- помощта не трябва косвено да облекчава замърсителите от тежестта, която трябва да бъде поета от тях според законите на Общността, или от тежестта, която трябва да се счита за нормален фирмен разход за замърсителите;
- инвестицията трябва да надвишава модернизациите в отрасъла ⁽⁴⁶⁾ или трябва да използва традиционни технологии по новаторски начин;
- използваните материали иначе би трябвало да бъдат ликвидирани или да се обработят по начин, по-малко благоприятен за околната среда;

⁽⁴⁵⁾ Класификация, представена в Съобщението на Комисията по прегледа на стратегията на Общността за управлението на отпадъците (COM(96) 399 окончателен, 30.7.1996 г.). В това съобщение Комисията подчертава, че управлението на отпадъците е приоритетна цел за Общността, за да се намалят рисковете за околната среда. Концепцията за преработка на отпадъците трябва да се разглежда от три ъгъла: повторно използване, преработка и извличане. Отпадъци, които по дефиниция съпътстват производството, трябва да бъдат преработвани и елиминирани чрез безопасни технологии. В своето съобщение за Тематична стратегия за превенция и преработване на отпадъците (COM(2005) 666), Комисията подчертава ангажираността си с тези принципи и представя конкретни мерки за укрепване на предотвратяването и преработването, като екологично проектиране на процесите и изделията или инициативи за МСП за създаване на превантивни мерки срещу отпадъците и рециклиране.

⁽⁴⁶⁾ „Модернизация“ означава процес, при който използването на отпадъчен продукт за производство на краен продукт е икономически доходна нормална практика. Където е уместно, идеята за „модернизация“ трябва да се интерпретира от общностна технологична гледна точка и от гледна точка на общия пазар.

- д) инвестицията не води до обикновено повишаване в търсенето за преработка на материалите, без да се увеличава събирането им.

Интензитет на помощта

- (128) Интензитетът на помощта не трябва да надвишава 50 % от допустимите инвестиционни разходи.
- (129) Когато инвестиционните помощи за управление на отпадъците се предоставят на МСП, интензитетът на помощта може да бъде повишен с 10 процентни точки за средни предприятия и с 20 процентни точки за малки предприятия, според таблицата.

	Интензитет на помощите за управление на отпадъците
Малки предприятия	70 %
Средни предприятия	60 %
Големи предприятия	50 %

Допустими разходи

- (130) Допустимите разходи трябва да бъдат ограничени до извънредните инвестиционни разходи, необходими да се реализира инвестиция, водеща до управление на отпадъците и поета от бенефициера, спрямо инвестицията за сравнение, тоест традиционно производство, което не включва управление на отпадъците със същия капацитет. Разходът за такава инвестиция за сравнение трябва да бъде приспаднал от допустимите разходи.
- (131) Допустимите разходи трябва да се изчисляват нетно от всички оперативни ползи и оперативните разходи, свързани с допълнителната инвестиция за управление на отпадъци и възникнали през първите пет години от дълготрайността на тази инвестиция ⁽⁴⁷⁾, според посоченото в точки от 81 до 83.

3.1.10. Помощи за възстановяване на замърсени зони

- (132) Инвестиционни помощи за предприятия, поправящи щети, нанесени върху околната среда чрез възстановяване на замърсени промишлени обекти, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО ⁽⁴⁸⁾ при условие, че водят до подобряване на опазването на околната среда. Въпросните екологични щети включват вреда за качеството на почвата или на повърхностните или подпочвени води.

Там, където лицето, виновно за замърсяването, е напълно идентифицирано, то трябва да финансира рехабилитацията,

⁽⁴⁷⁾ Ако въпросните инвестиции се дават единствено за екологична защита, без никакви други икономически облаги, при определянето на допустимите разходи не се прилага допълнително намаление.

⁽⁴⁸⁾ Възстановителната работа, извършена от държавните власти на държавна земя, не подлежи на действието на член 87 от Договора. Проблеми с държавната помощ обаче могат да възникнат в случаите, когато след рехабилитацията земята е продадена на цена, по-ниска от пазарната. В това отношение продължава да се прилага Съобщението на Комисията за „Елементите на държавна помощ при продажбите на земя и сгради от държавните власти“ (ОВ С 209, 10.7.1997 г., стр. 3).

в съответствие с принципа „замърсителят плаща“ и държавна помощ не се отпуска. Под „лице, виновно за замърсяването“ се разбира лице, отговорно по законите, приложими във всяка държава-членка, без да се накърнява приемането на правила на Общността в материята.

Там, където замърсителят не е разпознат или не може да бъде заставен да поеме щетите, отговорното за работите лице може да получи помощ.

Интензитет на помощта

- (133) Помощта за възстановяване на замърсени зони може да достигне до 100 % от допустимите разходи.

Общата сума на помощта при никакви обстоятелства не трябва да надвишава действителните разходи на предприятието.

Допустими разходи

- (134) Допустимите разходи са равни на разходите по възстановяването минус увеличението на цената на земята. Всички разходи, понесени от едно предприятие за възстановяване на неговия обект, без значение дали този разход може да се покаже като фиксиран актив в балансовия отчет, се класират като допустима инвестиция в случай, че замърсените обекти са възстановени

3.1.11. Помощи за преместване на предприятия

- (135) Инвестиционна помощ за преместване на предприятия поради съображения за опазване на околната среда, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, ако са изпълнени следните условия:

- промяната на местоположението трябва да се диктува от съображения за екологична защита или превенция и да е наредена чрез административно или съдебно решение на компетентен държавен орган или да бъде договорена между предприятието и компетентния държавен орган;
- предприятието трябва да отговаря на най-стриктните екологични стандарти, прилагани в новия регион на местоположение.

- (136) Бенефициер може да бъде:

- предприятие, установено в градска зона или в специална защитена зона, определена в съответствие с Директива 92/43/ЕИО от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна ⁽⁴⁹⁾, което законно извършва (тоест отговаря на всички правни изисквания, включително на всички приложими екологични стандарти) дейност, която причинява голямо замърсяване и трябва, поради това си местоположение, да се премести в по-подходяща зона, или

⁽⁴⁹⁾ ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7. Директива, последно изменена с Директива 2006/105/ЕО (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 368).

- б) предприятие или съоръжение, попадащо в обхвата на Директива Севесо II.

Интензитет на помощта

- (137) Интензитетът на помощта не трябва да надвишава 50 % от допустимите инвестиционни разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни точки за средни предприятия и с 20 процентни точки за малки предприятия.

	Интензивност на помощите при релокация
Малки предприятия	70 %
Средни предприятия	60 %
Големи предприятия	50 %

Допустими разходи

- (138) При определяне сумата на допустимите разходи в случай на помощи за преместване, Комисията ще взема предвид:

- а) следните ползи:
- i) печалбата от продажбата или от наемането на инсталацията или на изоставената земя;
 - ii) компенсацията, изплатена в случай на отчуждаване;
 - iii) всички други печалби, свързани с трансфера на инсталацията, а именно извънредни печалби от подобрения в използваната технология поради трансфера и счетоводни печалби, свързани с по-доброто използване на инсталацията;
 - iv) инвестиции, свързани с всяко повишение на капацитета.
- б) следните разходи:
- i) разходите, свързани с покупката на земя или със строителство или покупка на нова инсталация със същия капацитет като изоставената инсталация;
 - ii) всякакви глоби, наложени на предприятието при прекратяване на договора за наемане на земя или сгради, ако административното или съдебното решение, разпореждащо промяната на местоположението, предизвиква преждевременно прекратяване на въпросния договор.

3.1.12. Помощи под формата на схеми за търгуемо разрешение

- (139) Схемите за търгуемо разрешение могат да включват държавни помощи под различна форма, например, когато се отпускат разрешения и отстъпки под пазарната им цена и това отпускане се вмения на държавите-членки.

- (140) Държавната помощ, включена в схемите за търгуемо разрешение, може да бъде обявена за съвместима с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, ако са изпълнени условията в букви а) до г) от настоящата точка и точка 141. Чрез дерогация, точка 141 не се прилага за търговския период, приключващ на 31 декември 2012 г. за схеми за търгуеми разрешения съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 13 октомври 2003 г. относно определянето на схема за търгуване с отпуснати суми за емисия на парникови газове в рамките на Общността, и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета ⁽⁵⁰⁾, (наричана по-долу EU ETS) ⁽⁵¹⁾:

- а) схемите за търгуемо разрешение трябва да бъдат изградени по такъв начин, че да бъдат постигнати по-високи цели за опазване на околната среда спрямо определените въз основа на стандартите на Общността, които са задължителни за въпросните предприятия;
 - б) разпределението на помощите трябва да се извършва по прозрачен начин, въз основа на обективни критерии и на източници с възможно най-качествени бази данни, като общото количество разрешения или отстъпки за всяко предприятие, отпуснати под пазарната им цена, не трябва да надвишава предвидените нужди, преценени при положение без схеми за търгуване;
 - в) методологията на разпределянето не трябва да показва предпочитание към определени предприятия или сектори, освен ако това е оправдано от логиката на самата схема, или когато такива правила са необходими за съгласуваност с други политики, свързани с опазване на околната среда;
 - г) конкретно, новите участници по принцип не следва да получават разрешения или отстъпки при по-благоприятни условия, отколкото за съществуващите предприятия, действащи на същите пазари. Отпускането на по-големи отстъпки на съществуващите съоръжения спрямо новите участници не бива да предизвиква ненужни бариери за включване.
- (141) Комисията ще преценява необходимостта и пропорционалността на държавната помощ, включена в дадена схема за търгуеми разрешения съгласно следните критерии:
- а) изборът на бенефициери трябва да се основава върху обективни и прозрачни критерии и помощта трябва по принцип да бъде отпусната по един и същ начин за всички конкуренти в една и съща област/съответен пазар, ако те се намират във фактически сходно положение;
 - б) продажбата на търг трябва да доведе до съществено нарастване на производствения разход за всеки сектор или категория индивидуални бенефициери;

⁽⁵⁰⁾ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32. Директива, последно изменена с Директива 2004/101/ЕО (ОВ L 338, 13.11.2004 г., стр. 18).

⁽⁵¹⁾ Комисията е оценила държавната помощ, включена в Националните планове за разпределение в съответствие с EU ETS за търговския период, завършващ на 31 декември 2012 г., на базата на критериите, посочени в точка 140.

в) значителното нарастване на производствените разходи не може да бъде прехвърлено върху клиентите без да доведе до големи намаления в продажбите. Този анализ може да бъде направен въз основа на предварителна преценка *inter alia* на ценовата гъвкавост на изделията в засегнатия отрасъл. Тези предварителни преценки ще бъдат правени на съответния географски пазар. За да се прецени дали увеличението на разходите от схемата с търгуеми разрешения не може да бъде прехвърлено върху потребителите, може да се използва предварителна оценка на изгубените продажби, както и тяхното отражение върху рентабилността на дружеството;

г) не е възможно за отделните предприятия в отрасъла да намалят равнищата на емисиите, за да направят цената на сертификатите поносима за тях. Невъзможността за намаляване на консумацията може да бъде показана чрез позоваване на равнища на емисии, произтичащи от най-добрата техника в Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „ЕИП“) и използването ѝ като ключов показател. Всяко предприятие, постигнало най-добрата си производствена техника, може да се възползва максимално от разрешение, съответстващо на увеличението в производствените разходи от схемата за търгуеми разрешителни, използвайки най-добрата производствена техника, което не може да бъде прехвърлено на потребителите. Всяко предприятие с влошено изпълнение по отношение на околната среда следва да се възползва от по-ниска квота, съответна на неговите показатели за околната среда.

3.2. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта

(142) Държавната помощ трябва да има стимулиращ ефект. Държавната помощ за защита на околната среда трябва да предизвиква промяна в поведението на получателя на помощта в посока засилен степен на защита на околната среда.

(143) Комисията счита, че помощите не представляват стимулиращ ефект за бенефициера във всички случаи, когато проектът вече е бил започнат, преди бенефициерът да кандидатства за помощ пред държавните власти.

(144) Ако подпомаганият проект не е започнал преди кандидатстването за помощ, се приема, че изискването за стимулиращ ефект важи автоматично за всички категории помощ, отпусната за МСП, с изключение на случаите, когато помощта трябва да бъде оценена съгласно подробната оценка в раздел 5.

(145) За всички други подпомагани проекти, Комисията ще изисква демонстриране на стимулиращия ефект от уведомяващата държава-членка.

(146) За да демонстрира стимулиращия ефект въпросната държава-членка трябва да докаже, че без помощта, тоест при положението, служещо за сравняване, по-благоприятната за околната среда алтернатива не би

била избрана. За тази цел въпросната държава-членка трябва да предостави информация в подкрепа на следното:

- а) че положението, служещо за сравнение е достоверно;
- б) че допустимите разходи са изчислени в съответствие с методологията, посочена в точки 81, 82 и 83, и
- в) че инвестицията не би била достатъчно печеливша без помощта, предвид ползите, свързани с инвестицията без помощта, включително стойността на търгуемите разрешителни, с които въпросното предприятие може да се сдобие вследствие на благоприятната за околната среда инвестиция.

3.3. Съвместимост на помощта по член 87, параграф 3, буква б) от Договора за ЕО

(147) Помощта за подпомагане на изпълнението на значими проекти от общ европейски интерес, които представляват приоритет за околната среда, може да се счита за съвместима с общия пазар според член 87, параграф 3, буква б) от Договора за ЕО, ако са изпълнени следните условия:

- а) предложението за помощ засяга проект, който е специфичен и ясно дефиниран по отношение на изпълнението му, включително участниците, целите и резултатите, както и средствата за постигане на целите. Комисията може също така да разгледа група проекти като общо съставляващи единен проект;
- б) проектът трябва да бъде от общ европейски интерес: проектът трябва да допринася по конкретен, образцов и видим начин за интереса на Общността в областта на опазването на околната среда, например да бъде от голямо значение за стратегията за опазване на околната среда на Европейския съюз. Ползата, постигната от целта на проекта, не трябва да се ограничава до държавата-членка или държавите-членки, които го изпълняват, а трябва да служи на Общността като цяло. Проектът трябва да представлява съществен принос към целите на Общността. Обстоятелството, че проектът се изпълнява от предприятия от различни държави-членки, не е достатъчно;
- в) помощта е необходима и представлява стимул за изпълнение на проекта, който трябва да е свързан с високо равнище на риск;
- г) проектът е от голямо значение, що се отнася до неговия обем: трябва да е значителен по размерите си и да произведе значителни резултати за околната среда.

(148) За да може Комисията да оцени адекватно такива проекти, постигнатият общ европейски интерес трябва да бъде демонстриран в практическо измерение: например трябва да се покаже, че проектът позволява постигане на значителен напредък за постигане на специфични цели на Общността при околната среда.

(149) Комисията ще разглежда по-благоприятно нотифицирани проекти, които включват значителен собствен принос от бенефициера на проекта. Тя също така ще разглежда по-благоприятно нотифицирани проекти, включващи предприятия от значителен брой държави-членки.

(150) Когато помощта е определена за съвместима с общия пазар съгласно член 87, параграф 3, буква б) на Договора за ЕО, Комисията може да даде съгласие за помощ в по-големи размери от указаните прагове в настоящите Насоки.

4. ПОМОЩ ПОД ФОРМАТА НА ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ ИЛИ ОСВОБОЖДАВАНИЯ ОТ ДАНЪЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

(151) Помощта под формата на облекчения или на освобождаване от данъци във връзка с околната среда ще се счита за съвместима с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, при условие, че най-малкото косвено подобрява равнището на опазване на околната среда, и че данъчните облекчения или освобождаването от данъци не подкопават преследваната обща цел.

(152) За да бъдат одобрени по член 87 от Договора за ЕО, облекченията или освобождаването от хармонизирани данъци, по-специално хармонизирани с Директива 2003/96/ЕО, трябва да бъдат съвместими със съответното прилагано законодателство на Общността и да съответстват на установените граници и условия в него.

(153) Помощта под формата на данъчни облекчения и освобождаване от хармонизирани данъци за околната среда се счита за съвместима с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО за период от 10 години, при условие, че бенефициерите заплащат поне минималното данъчно ниво на Общността, определено от съответната приложима директива ⁽⁵²⁾.

(154) Помощта под формата на облекчения или на освобождавания от данъци за околната среда освен посочените в точка 153 ⁽⁵³⁾, се счита за съвместима с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО за период от 10 години, ако са изпълнени условията, посочени в точките от 155 до 159.

(155) При анализа на данъчните схеми, които включват елементи на държавна помощ под формата на облекчения или на освобождаване от такъв данък, Комисията ще анализира по-специално необходимостта и пропорционалността на помощта и нейното въздействие на равнището на засегнатите отрасли.

(156) За тази цел Комисията ще разчита на информацията, предоставена от държавите-членки. Информацията следва да включва, от една страна, съответния отрасъл/ли или категории бенефициери, включени в облекченията/освобождаването, и от друга страна, положението на основните бенефициери във всеки засегнат отрасъл и как облагането с данъци може да спомогне за защита на околната среда. Освободените отрасли следва да бъдат надлежно описани и да бъде представен списък на най-големите бенефициери за всеки отрасъл (конкретно по отношение на оборот, пазарни дялове и размер на данъчната основа). За всеки отрасъл следва да бъде представена информация за най-добрите техники на производство в ЕИП по отношение на намаляването на вредата за околната среда, за което е предназначен данъкът.

⁽⁵²⁾ Виж точка 70(15).

⁽⁵³⁾ Например, намаляванията или освобождаванията от данъци, които не са обхванати от общностното законодателство или които са под минималното данъчно равнище на Общността.

(157) Допълнително помощта под формата на облекчения или на освобождаване от данъци за околната среда трябва да бъде необходима и пропорционална.

(158) Комисията ще счита помощта за необходима, ако тя отговаря на следните кумулативни условия:

а) изборът на бенефициери трябва да се основава върху обективни и прозрачни критерии и помощта трябва да бъде отпускана по един и същ начин за всички конкуренти в една и съща област/съответен пазар ⁽⁵⁴⁾, ако те се намират във фактически сходно положение;

б) данъкът за околната среда без намаляване би довел до съществено нарастване на производствения разход за всеки сектор или категория индивидуални бенефициери ⁽⁵⁵⁾;

в) значителното нарастване на производствените разходи не може да бъде прехвърлено върху клиентите без да доведе до големи намаления в продажбите. В това отношение държавите-членки могат да представят *inter alia* предварителни разчети на ценовата гъвкавост на изделията в засегнатия отрасъл на съответния географски пазар ⁽⁵⁶⁾, както и ориентировъчни изчисления за загубата на продажби и/или намалени печалби за дружествата във въпросния отрасъл/категория.

(159) Комисията ще счита помощта за пропорционална, ако тя отговаря на едно от следните условия:

а) схемата излага критериите, гарантиращи че всеки отделен бенефициер заплаща дял от националното данъчно равнище, което е много близко до изпълнението по отношение на околната среда на всеки отделен бенефициер във връзка с най-добрата техника на изпълнение в ЕИП. По схемата за помощта всяко предприятие, постигнало най-добрата си производствена техника, може да се възползва максимално от облекчение, съответстващо на увеличението в производствените разходи от данъка при използването на най-добрата производствена техника, и което не може да бъде прехвърлено на потребителите. Всяко предприятие с по-лошо изпълнение по отношение на околната среда следва да се възползва от по-ниско намаление, съответно на неговите показатели за околната среда;

б) бенефициерите на помощта заплащат минимум 20 % от националния данък, освен ако няма основание за по-нисък данък с оглед ограничено изкривяване на конкуренцията;

⁽⁵⁴⁾ Според посоченото в известието на Комисията за определянето на съответния пазар за нуждите на правото на конкуренцията на Общността (ОВ С 372, 9.12.1997 г., стр. 5).

⁽⁵⁵⁾ С оглед на енергийните продукти и електроенергията „енергийно-интензивна дейност“ според посоченото в член 17, параграф 1р буква а) от Директива 2003/96/ЕО следва да се счита за отговаряща на този критерий, докато разпоредбата е в сила.

⁽⁵⁶⁾ Според посоченото в известието на Комисията за определянето на съответния пазар за нуждите на правото на конкуренцията на Общността.

- в) облекченията или освобождаванията подлежат на условието за сключени споразумения между държавите-членки и получаващите предприятия или обединения на предприятия, където предприятията или обединенията на предприятия поемат ангажимент за постигане на цели, свързани със защитата на околната среда, които имат същия ефект, както когато се приложи буква а) или б) от настоящата точка или минималното данъчно равнище на Общността. Тези споразумения или ангажименти могат, между другото, да се отнасят до намаляване на енергийното потребление или на емисиите, или с всякаква друга екологична мярка и трябва да отговарят на следните условия:
- i) съществената част на споразуменията трябва да се договаря от всяка държава-членка и трябва по-специално да уточни целите и да фиксира период от време за постигане на целите;
 - ii) държавите-членки трябва да осигурят независим ⁽⁵⁷⁾ и навременен мониторинг на ангажиментите, сключени в тези споразумения;
 - iii) тези споразумения трябва да бъдат ревизирани периодично в светлината на технологичния и друг напредък и да предвиждат ефективни наказателни разпоредби, приложими в случаите, когато не са изпълнени ангажиментите.

5. СЪВМЕСТИМОСТ НА ПОМОЩТЕ, ПОДЛЕЖАЩИ НА ДЕТАЙЛНА ОЦЕНКА

5.1. Мерки, подлежащи на детайлна оценка

(160) За да може Комисията да направи подробна преценка на предоставените по одобрени схеми помощи, възлизали на значителни суми, и за да вземе решение дали тези помощи са съвместими с общия пазар, държавите-членки трябва да я уведомяват предварително за всеки отделен случай на инвестиране или на оперативна помощ, предоставени по одобрена схема или индивидуално, когато помощта отговаря на следните условия ⁽⁵⁸⁾:

- а) **за мерки, включени в РГО:** всички случаи, за които Комисията е уведомена, съгласно задължението за индивидуално уведомяване за помощи, според посоченото в РГО.
- б) **за индивидуални мерки, включени в настоящите Насоки** ⁽⁵⁹⁾: всички последващо изброени случаи:
 - i) *инвестиционна помощ*: когато сумата на помощта превишава 7,5 млн. EUR за едно предприятие (дори ако е част от одобрена схема за помощ);

⁽⁵⁷⁾ За тези цели няма значение дали мониторингът да се извърши от публичен или частен орган.

⁽⁵⁸⁾ Това се прилага независимо дали отделният бенефициер се възползва едновременно от данъчно освобождаване или облекчение, одобрени съгласно раздел 4.

⁽⁵⁹⁾ Освобождаването от данъци и облекчаване на данъците за околната среда, попадащи под раздел 4 от настоящите насоки няма да бъде предмет на детайлна оценка. При все това, помощта, отпусната под формата на фискално подпомагане съгласно Глава 3, ще бъде предмет на подробна оценка при превишаване на посочените в тази точка прагове.

- ii) *оперативна помощ за енергоспестяване*: където сумата на помощите надвишава 5 млн. EUR за едно предприятие за 5 години;
- iii) *оперативна помощ за производство на възобновяема електроенергия и/или комбинирано производство на възобновяемо отопление*: когато помощта е предоставена за съоръжения за производство на възобновяема електроенергия в обекти, където произтичащият производствен капацитет за възобновяема електроенергия надвишава 125 MW;
- iv) *оперативна помощ за производството на биогорива*: когато помощта е предоставена за инсталация за производство на биогориво в обекти, където произтичащият производствен резултат надвишава 150 000 т годишно;
- v) *оперативна помощ за комбинирано производство на енергия*: когато помощта е предоставена за инсталация за комбинирано производство на електроенергия с последващ производствен капацитет, надвишаващ 200 MW. Помощта за производство на топлина при комбинирано производство ще бъде одобрявана в контекста на уведомяване на базата на електрическата мощност.

(161) Държавите-членки могат да отпуснат оперативна помощ за нови съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници въз основа на изчисляване на избегнатите външни разходи. Когато този метод се използва за определяне на размера на помощта, за мярката трябва да бъде уведомено и тя да бъде подложена на детайлна оценка, независимо от прага в точка 160, буква б), подточка iii). Спестените външни разходи представляват парично количествено изражение на допълнителни социо-екологични вреди, които обществото би понесло, ако същото количество енергия се произведе с производствено съоръжение, работещо с конвенционални форми на енергия. Те ще бъдат изчислявани въз основа на разликата между, от една страна, външните разходи, направени и незаплатени от производителите на енергия от възобновяеми източници, и, от друга страна, външните разходи, направени и незаплатени от производители на енергия от невъзобновяеми енергийни източници. За тези изчисления държавата-членка трябва да ползва международно признат изчислителен метод, който е одобрен от Комисията. Методът трябва да предостави, между другото, обосноваване и количествено измерим сравнителен анализ на разходите, придружен от оценка на външните разходи на конкурентните енергийни производители, с цел да се покаже, че помощта действително компенсира спестени външни разходи.

(162) При всички случаи, размерът на отпуснатата помощ на производители, който надвишава размера, произтичащ от опция 1, посочена в точка 109 за оперативна помощ за възобновяеми енергийни източници, трябва да бъде реинвестиран от предприятията във възобновяеми източници на енергия съгласно раздел 3.1.6.1.

(163) При условие, че държавите-членки осигуряват пълно съдействие и предоставят навреме адекватна информация, Комисията ще положи всички усилия да проведе разследването своевременно. Държавите-членки са приканени да представят всички елементи, които считат за полезни за оценяване на случая. Държавите-членки могат да се позовават на оценки на схеми или на мерки за предишни държавни помощи, оценки на въздействията, направени от отпускащите помощи органи, както и други проучвания, свързани с опазване на околната среда.

(164) Детайлното оценяване е пропорционално оценяване, в зависимост от потенциала за нарушаване при дадения случай. Съответно, фактът, че е направено детайлно оценяване, не предполага непременно необходимост да се започва официална процедура на разследване, въпреки че за определени мерки случаят може да бъде такъв.

5.2. Критерии за икономическа оценка на индивидуални случаи

(165) Детайлното оценяване ще бъде извършено въз основа на следните положителни и отрицателни елементи, уточнени в раздели 5.2.1 и 5.2.2, които ще бъдат използвани в допълнение към критериите, посочени в Глава 3. Интензитетът на помощта, посочен там, при всички случаи не може да бъде превишаван. Допълнително, детайлната оценка ще се осъществи въз основа на конкретни положителни и отрицателни елементи, когато те са съотносими за типа или формата на помощта.

5.2.1. Положителни ефекти на помощта

(166) Фактът, че помощите стимулират предприятията да преследват цели за опазване на околната среда, към които те иначе не биха се стремили, представлява основният положителен елемент, който трябва да се има предвид, когато се оценява съвместимостта на помощта.

5.2.1.1. Наличие на пазарен дефект

(167) Като цяло Комисията няма да поставя под съмнение дали има отрицателни външни последици, свързани с определени типове поведение или използването на някои стоки, които имат вредно влияние върху околната среда. При все това Комисията ще проверява дали държавната помощ е насочена към такъв пазарен дефект, като оказва съществено влияние върху защитата на околната среда. В този смисъл, Комисията ще обръща внимание по-специално на очаквания принос на мярката към опазването на околната среда (в количествени измерения) и предвижданото ниво на опазване на околната среда, в сравнение със съществуващите стандарти на Общността и/или стандарти в други държави членки.

(168) Комисията ще разгледа и съображения, които могат да оправдаят помощ за адаптиране към национални стандарти, които надминават стандартите на Общността. Комисията ще взема под внимание по-специално естеството, вида и местоположението на основните конкуренти на бенефициера на помощта, разхода за постигане на националните стандарти (или схемите за търгуемо разрешение) за бенефициера на помощта, когато не е предоставяна помощ, и сравнителните разходи за прилагането на тези стандарти на основните конкуренти на бенефициера на помощта.

5.2.1.2. Съответен инструмент

(169) Ще се отчита дали държавната помощ е подходящ инструмент за постигане на целите за опазване на околната среда, предвид че други, по-малко изкривяващи механизми, могат да постигнат същите резултати, и след като държавните помощи могат да нарушат ПЗП.

(170) В своя анализ за съответствието Комисията ще вземе под специално внимание всяка оценка на въздействието на предложената мярка, която държавата-членка може да е изготвила, включително съображения за използването на други възможни подходи, освен държавните помощи, и ще отчете посочени факти, гарантиращи спазването на ПЗП.

5.2.1.3. Стимулиращ ефект и необходимост от помощта

(171) Държавната помощ трябва винаги да има стимулиращ ефект, когато се отпуска за целите на околната среда, т.е. трябва да води до промяна в поведението на получателя, който да повиши равнището на опазване на околната среда. Помощта не може да се счете за необходима, само защото равнището на опазване на околната среда се увеличава. Примуствата на новите инвестиции или производствени методи обикновено не се ограничават до въздействието им върху околната среда.

(172) В допълнение към изчисляването на извънредните разходи, посочено в Глава 0, Комисията ще вземе предвид следните елементи в своя анализ:

а) **положение, използвано за сравнение:** трябва да бъде представено доказателство, че конкретното действие/я не биха били предприети от предприятието без помощта, например, нова инвестиция, по-благоприятен за околната среда производствен процес и/или ново изделие, по-благоприятна за околната среда;

б) **очаквано въздействие върху околната среда, свързано с промяната в поведението:** трябва да присъства поне един от следните елементи:

i) **повишаване на равнището на защита на околната среда:** намаляване на специфичен вид замърсяване, което не би могло да се постигне без помощта;

ii) **по-бързо въвеждане на бъдещи стандарти:** намаляване на замърсяването, започвайки по-рано във времето, благодарение на помощите;

в) **производствени предимства:** ако има други предимства, свързани с инвестицията от гледна точка на повишен капацитет, производителност, намаление на разходите или постигане на качество, стимулиращият ефект обикновено е по-нисък. По-специално това е случаят ако приходите по време на дълготрайността на инвестицията са значителни, възможно в размер, при който допълнителните разходи за околната среда биха били компенсирани дори без помощта;

- г) **пазарни условия:** на някои пазари, именно поради имиджа на изделието и етикетирането на производствените методи, може да съществува конкурентен натиск за поддържане на високо равнище на защита на околната среда. Ако няма доказателство, че равнището на защита на околната среда, произтичащо от помощта, излиза извън нормалното поведение на пазара, е по-вероятно помощта да има стимулиращ ефект;
- д) **възможни бъдещи задължителни стандарти:** ако има преговори на общностно ниво за въвеждане на нови или по-високи задължителни стандарти, които би целила въпросната мярка, стимулиращият ефект на помощта обикновено е по-нисък;
- е) **ниво на риск:** ако съществува определен риск инвестицията да бъде по-ниско продуктивна от предвиджаното, стимулиращият ефект на помощта обикновено ще бъде по-висок;
- ж) **равнище на доходност:** ако равнището на доходност на целеното действие е отрицателно след момента, в който инвестицията напълно е изгубила стойността си, или оперативната помощ е предвидено да влезе в сила, като се отчитат всички предимства и рискове, посочени в тази точка, помощта обикновено ще има стимулиращ ефект.

(173) Когато предприятието се адаптира към национален стандарт над стандартите на Общността или приета при отсъствие на стандарти на Общността, Комисията ще проверява дали бенефициерът на помощта би бил съществено повлиян във връзка с повишените разходи и не би могъл да понесе разходите, свързани с незабавното въвеждане на национални стандарти.

5.2.1.4. Пропорционалност на помощта

(174) Държавата-членка трябва да представи доказателство, че помощта е необходима, сумата е сведена до минимум и процесът на подбор е пропорционален. В своя анализ Комисията ще отчете следните елементи:

- а) **точно изчисляване на допустимите разходи:** доказателство, че допустимите разходи действително се ограничават до допълнителните разходи, свързани с постигането на равнището на защита на околната среда;
- б) **процес на подбор:** процесът за подбора трябва да бъде проведен по недискриминационен, прозрачен и открит начин, без ненужно изключване на фирми, които могат да се съревновават с проекти със същата цел на опазване на околната среда. Селекционният процес трябва да доведе до селекция на бенефициери, които могат да се отнесат към целта на опазване на околната среда с най-ниската сума помощи/по най-рентабилен начин;
- в) **помощ, сведена до минимума:** доказателство, че размерът на помощта не надвишава очакваната липса на рентабилност, включваща нормална възвращаемост по време на периода, за който инвестицията се амортизира изцяло.

5.2.2. Анализ на нарушаването на конкуренцията и търговията

(175) При оценяване на отрицателните ефекти на мярката за помощ, Комисията ще съсредоточи своя анализ за нарушаване на конкуренцията върху обзиримото въздействие на помощта за опазване на околната среда върху конкуренцията между предприятията в засегнатите продуктови пазари ⁽⁶⁰⁾.

(176) Ако помощта е пропорционална, а именно, ако при изчисляването на допълнителната инвестиция или работните разходи са отчетени всички предимства за предприятието, отрицателното въздействие на помощта вероятно ще бъде ограничено. При все това, както бе споменато в раздел 35, дори когато помощта е необходима и пропорционална за конкретното предприятие, помощта може да предизвика промяна в поведението на бенефициера, която да наруши конкуренцията. Търсещото печалба предприятие обикновено ще повиши нивото на опазване на околната среда над задължителните изисквания единствено ако реши, че това ще доведе, най-малкото маргинално, до някакъв вид предимство за него.

(177) Като отправна точка Комисията ще оцени вероятността бенефициерът да успее да увеличи или задържи продажбите в резултат от помощта. Комисията по-конкретно ще разгледа следните елементи:

а) **намаляване или компенсиране на разходите за производствена единица:** ако новото оборудване ⁽⁶¹⁾ ще доведе до намалени разходи за произведена единица сравнено с положението без помощта или ако помощта компенсира част от оперативните разходи, вероятно бенефициерът ще увеличи продажбите си. Колкото по-гъвкава е цената на изделието, толкова по-голямо е нарушаването на конкуренцията;

б) **по-благоприятен за околната среда производствен процес:** ако бенефициерът постигне по-благоприятен за околната среда производствен процес и ако е обичайно изделието да се диференцира спрямо потребителите посредством етикетирание или имидж въз основа на равнището на защита на околната среда, вероятно е бенефициерът да може да увеличи продажбите си. Колкото повече потребителите предпочитат характеристиките на екологичния продукт, толкова повече се нарушава конкуренцията;

⁽⁶⁰⁾ Определен брой пазари могат да бъдат засегнати от помощта, тъй като въздействието на помощта не може да се ограничи само до съответния пазар на подпомогнатата дейност, въздействието може да се разпростре и до други пазари, които са взаимосвързани с посочения пазар по различни начини, или защото бенефициерът е вече представен на тях или може да се представи в близко бъдеще.

⁽⁶¹⁾ Изчисляването на допълнителните разходи може да не обхваща всички оперативни ползи, тъй като ползите не се приспадат от дълготрайността на инвестицията. Допълнително, някои типове ползи, например свързаните с нарасналата производителност и увеличената продукция, за които е трудно да се вземат предвид.

- в) **нов продукт:** ако бенефициерът постигне нов или продукт с по-високо качество, вероятно е това да увеличи продажбите му и е възможно той да получи стартово преимущество. Колкото повече потребителите предпочитат характеристиките на екологичния продукт, толкова повече се нарушава конкуренцията.

5.2.2.1. Динамични стимули/ефект на изтласкване

(178) Държавната помощ за защита на околната среда може да се използва стратегически за засилване на иновативните технологии, благоприятни за околната среда, с цел даване на стартово предимство на местните производители. В резултат помощта може да наруши динамичните стимули и да изтласка инвестициите в отделни технологии в други държави-членки и да доведе до концентрация на въпросната технология в една държава-членка. Този ефект и толкова по-висок, колкото повече конкурентите намаляват усилията си за иновации спрямо положението за сравнение без помощта.

(179) В своя анализ Комисията ще оцени следните елементи:

- а) **размер на помощта:** колкото по-висока е сумата на помощта, толкова по-вероятно е част от помощта да бъде използвана за нарушаване на конкуренцията. Това именно е случаят, при който сумата на помощите е висока в сравнение с размера на обичайната дейност на бенефициера;
- б) **честота на помощта:** ако дадено предприятие повтарящо се получава помощ, по-вероятно е това да наруши динамичните стимули;
- в) **продължителност на помощта:** ако оперативната помощ се предоставя за дълъг период, по-вероятно е да се наруши конкуренцията;
- г) **прогресивно намаляване на помощта:** ако оперативната помощ намалява с времето, предприятието има стимул да подобри ефективността и следователно нарушаването на динамичното стимулиране ще намалее с времето;
- д) **готовност да се отговори на бъдещите стандарти:** ако помощта ще даде възможност на засегнатото предприятие да отговори на нови стандарти на Общността, които се очаква да бъдат възприети в обозримо бъдеще, подпомогнатата инвестиция ще намали разходите за инвестиции, които предприятието би направило при всички случаи;
- е) **равнище на регулаторните стандарти във връзка с целите за опазване на околната среда:** колкото по-ниско е нивото на задължителните изисквания, толкова по-висок е рискът помощта за надвишаване на задължителните изисквания да не е необходима и да бъдат изтласкани инвестиции, или да бъдат използвани по начин, който нарушава динамичните стимули;

- ж) **риск от кръстосано субсидиране:** когато предприятието произвежда широк асортимент от продукти или произвежда един и същ продукт, като използва традиционен процес и процес, благоприятен за околната среда, рискът от кръстосано субсидиране е по-висок;

- з) **технологичен неутралитет:** когато дадена мярка се концентрира само върху една технология, рискът от нарушаване на динамичните стимули е по-висок;

- и) **конкурираща иновация:** когато чуждестранните конкуренти развиват конкурентни технологии (конкурираща иновация), е много вероятно помощта да наруши динамичните стимули.

5.2.2.2. Поддържане на неспособните фирми в състояние на платежоспособност

(180) Държавната помощ за опазване на околната среда може да бъде оправдана като временен механизъм за придвижване към пълно разпределение на отрицателните външни последици, свързани с околната среда. Тя не трябва да се използва за предоставяне на ненужна подкрепа на предприятия, които не могат да се адаптират към по-благоприятни за околната среда стандарти и технологии заради ниските си нива на производителност. В своя анализ Комисията ще оцени следните елементи:

- а) **тип получатели:** когато бенефициерът има относително ниско ниво на производителност и се намира в лошо финансово състояние, е по-вероятно помощите да допринесат за изкуствено поддържане на предприятието на пазара;
- б) **свърхкапацитет в сектора, към който са насочени помощите:** в сектори, където има свърхкапацитет, съществува по-висок риск инвестиционната помощ да укрепва този свърхкапацитет и да поддържа неефективни пазарни структури;
- в) **нормално поведение в сектора, към който са насочени помощите:** ако други предприятия в сектора са достигнали същото ниво на опазване на околната среда без помощ, е по-вероятно помощите да послужат за поддържане на неефективни пазарни структури. По този начин, колкото по-неубедително е доказателството, че бенефициерът спазва ПЗП, толкова по-голяма е частта от външните разходи за околна среда, вършено поети от конкурентите на бенефициера и толкова по-голямо е нарушаването на конкуренцията;
- г) **сравнителна значителност на помощта:** колкото по-голямо е намаляването/компенсирането на различни производствени разходи, толкова по-голямо е нарушаването на конкуренцията;

- д) **процес на подбор**: ако процесът на подбор се проведе по недискриминационен, прозрачен и открит начин, е по-малко вероятно помощта да спомогне за изкуствено поддържане на предприятието на пазара. Колкото по-разширено (по отношение на съответното пазарно покритие) и по-конкурентно (по отношение на търговете/доставянето) разпределянето на една субсидия, толкова по-малко е нарушаването на конкуренцията;
- е) **селективност**: ако мярката, по която се отпуска помощта, обхваща сравнително голям брой потенциални бенефициери, ако тя обхваща всички предприятия на съответния пазар и ако не изключва дружества, които биха могли да се насочат към една и съща цел за защита на околната среда, е по-малко вероятно помощта да поддържа неефективни фирми на пазара.

5.2.2.3. Пазарна сила/изключващо поведение

- (181) Помощта за защита на околната среда, отпусната на даден бенефициер, може да се използва за засилване или поддържане на неговата пазарна сила на даден продуктов пазар. Комисията ще оцени пазарната сила на засегнатия бенефициер преди да бъде предоставена помощта, както и промяната в пазарната сила, очаквана като резултат от помощта. Помощта за опазване на околната среда, предоставена на бенефициер със значителна пазарна мощ, може да се използва от този бенефициер за засилване или поддържане на неговата пазарна мощ чрез допълнително диференциране на продуктите му или изключване на конкуренти. Комисията вероятно няма да определя зони на загриженост по отношение на конкуренцията, свързани с пазарната мощ, на пазари, където всеки от получателите на помощ има пазарен дял под 25 %, и на пазари, чийто индекс на пазарна концентрация по Херфиндал-Хиршман е под 2 000.

- (182) В своя анализ Комисията ще оцени следните елементи:

- а) **пазарна мощ на получателя на помощта и структура на пазара**: когато получателят е вече доминиращ на засегнатия пазар ⁽⁶²⁾, помощната мярка може да подсили това превъзходство чрез по-нататъшно отслабване на натиска на конкуренцията, което конкурентите могат да упражнят върху предприятието-получател;
- б) **ново навлизане**: когато помощта засяга продуктов пазар или технологии, които се конкурират с продукти, при които получателят на помощта е титуляр и има пазарна мощ, помощта може да бъде използвана стратегически да се попречи на ново навлизане. По този начин, ако не се предоставя помощ на потенциални нови участници, рискът помощта да наруши конкуренцията е по-висок;

- в) **продуктово обособяване и ценово разграничение**: помощта може да имат отрицателен ефект върху улесняването на продуктово обособяване и ценовото разграничение от получателя на помощта в ущърб на потребителите;
- г) **пазарна сила на купувача**: когато на пазара има силни купувачи е по-малко вероятно даден бенефициер на помощ с пазарна мощ да може да увеличи цените спрямо силните купувачи. По този начин, колкото по-голяма е пазарната сила на купувача, толкова по-малко вероятно е помощта да навреди на потребителите.

5.2.2.4. Ефекти върху търговията и местоположението

- (183) Държавната помощ за опазване на околната среда може да доведе до облагодетелстване на някои територии, ползващи по-благоприятни производствени условия, именно поради сравнително по-ниските производствени разходи произтичащи от помощта или поради по-високите производствени стандарти, постигнати чрез помощта. Това може да доведе до преместване на фирми към подпомаганите територии, или до изместване на търговски потоци към подпомаганата зона.

- (184) В резултат помощта ще измести печалбите към държавата-членка в продуктивния пазар, засегнат от помощта, както и във включените пазари.

- (185) В своя анализ Комисията ще прецени дали има доказателство, че бенефициерът е разгледал други местоположения за своята инвестиция, в който случай е по-вероятно помощта значително да наруши конкуренцията.

5.2.3. Балансиране и решение

- (186) В светлината на тези положителни и отрицателни елементи, Комисията балансира ефектите от мярката и определя дали произтичащите нарушения засягат неблагоприятно търговските условия до степен, противоречаща на общия интерес. В идеалния случай, положителните ефекти и отрицателните ефекти следва да бъдат изразени чрез използване на едни и същи референции (например избегнати външни разходи, сравнени със загубата на конкурентна печалба в парично изражение).

- (187) Като цяло, колкото по-висока е ползата за околната среда и колкото по-ясно е заложено, че размерът на помощта е ограничен до необходимия минимум, толкова по-вероятна е положителната преценка. От друга страна, колкото по-големи са индикациите, че помощта значително ще наруши конкуренцията, толкова по-малко вероятно е да има положителна преценка. Ако очакваните положителни ефекти са големи и има вероятност нарушенията да бъдат значителни, преценката ще зависи от степента, в която се предвижда положителните ефекти да надминат отрицателните ефекти.

⁽⁶²⁾ Определен брой пазари могат да бъдат засегнати от помощта, тъй като въздействието на помощта не може да се ограничи само до съответния пазар на подпомаганата дейност, въздействието може да се разпростре и до други пазари, които са взаимосвързани с него по различни начини, или където бенефициерът е вече представен или може да се представи в близко бъдеще.

(188) Комисията може да не възрази относно нотифицираната мярка за помощ, без да предприема официална процедура за разследване, или в резултат от официалната процедура за разследване, изложена в член 6 от Регламент (ЕО) № 659/1999, може да реши да закрие процедурата с решение съгласно член 7 на въпросния регламент. В случай, че тя вземе условно решение по смисъла на член 7, параграф 4 от този регламент, може например да реши да приложи следните условия, които трябва да намалят произтичащите нарушения или въздействия върху търговията и да бъде спазена пропорционалността:

- a) **по-нисък интензитет на помощта** от максималния интензитет, разрешен в Глава 3;
- b) **разделяне на сметки**, за да се избегне кръстосано субсидиране от един пазар към друг пазар, когато бенефициерът е активен на много пазари;
- в) допълнителни изисквания за подобряване на ефекта за околната среда на мярката;
- д) **предотвратяване на дискриминацията** спрямо други потенциални получатели (намаляване на селективността).

6. НАТРУПВАНЕ НА ПОМОЩИ

(189) Таваните на помощта, фиксирани според настоящите Насоки трябва да се прилагат без значение дали подкрепеният проект е финансиран изцяло с държавни средства или е частично финансиран от Общността.

(190) Помощта, разрешена съгласно настоящите Насоки, не може да бъде съчетана с други форми на държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора, или с други форми на финансиране от Общността, ако такова припокриване води до по-висок интензитет на помощта от определения в настоящите Насоки. Въпреки това, когато допустимите разходи за помощ за опазване на околната среда са допустими като цяло или отчасти като помощ за други цели, общият дял ще се определи спрямо най-благоприятния таван по прилаганите правила.

(191) Помощ за опазване на околната среда не трябва да се натрупва към помощ *de minimis* по отношение на същите допустими разходи, ако това натрупване би довело до интензитет на помощта, надвишаващ определения в настоящите Насоки.

7. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

7.1. Годишно отчитане

(192) Съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 659/1999 и Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО ⁽⁶³⁾, държавите-членки трябва да представят годишни доклади на Комисията.

⁽⁶³⁾ ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1935/2006 (ОВ L 407, 30.12.2006 г., стр. 1).

(193) Освен че трябва да бъдат според изискванията, посочени в тези разпоредби, годишните доклади за мерките за помощ с цел опазване на околната среда трябва да съдържат, за всяка одобрена схема, следната информация относно големите предприятия:

- имената на бенефициерите;
- сумата на помощта за всеки бенефициер;
- интензитет на помощта;
- описание на целта на мярката и какъв тип опазване на околната среда е предназначена да укрепва;
- отраслите на дейността, в които се осъществяват подпомаганите проекти.
- обяснение на начина, по който е бил постигнат стимулиращ ефект, а именно чрез използване на показателите и критериите, посочени по-горе в Глава 5.

(194) В случай на данъчно освобождаване или на данъчни облекчения, държавата-членка трябва единствено да представи законовите или нормативни текстове, които дават основание за помощта, да уточни категорията на предприятията, облагодетелствани с данъчни облекчения/данъчно освобождаване.

(195) Годишните доклади ще бъдат публикувани в интернет сайта на Комисията.

7.2. Прозрачност

(196) Комисията счита, че са необходими допълнителни мерки, за да се подобри прозрачността на държавните помощи в Общността. По-специално, необходимо е да се гарантира безпрепятствен достъп на държавите-членки, икономическите оператори, заинтересованите страни и на самата Комисия до пълния текст на всички прилагани схеми за помощ за опазване на околната среда.

(197) Това може лесно да се постигне посредством изграждането на свързани интернет сайтове. Поради тази причина, когато разглежда схемите за помощи за опазване на околната среда, Комисията систематично ще изисква от засегнатите държави-членки да публикуват пълния текст на всички окончателни схеми за помощ в интернет и да съобщят интернет адреса на публикацията на Комисията. Схемата не трябва да се прилага, преди информацията да бъде публикувана в интернет.

7.3. Наблюдение и оценка

(198) Държавите-членки трябва да гарантират водене на подробни протоколи за предоставената помощ по всички мерки за опазване на околната среда. Тези протоколи, които трябва да съдържат цялата информация, необходима за установяване на спазването на допустимите разходи и на максимума на позволения интензитет на помощта, трябва да се водят 10 години от датата, на която е отпусната помощта и да се представят на Комисията при искане от нейна страна.

- (199) Комисията ще се обърне към държавите-членки да представят тази информация, за да направи оценка на настоящите Насоки четири години след тяхното публикуване ⁽⁶⁴⁾.

7.4. Подходящи мерки

- (200) Комисията с настоящето предлага на държавите-членки, въз основа на член 88, параграф 1 от Договора за ЕО, следните подходящи мерки по отношение на техните съответни съществуващи схеми за помощ за опазване на околната среда:

За да спазват клаузите на настоящите Насоки, държавите-членки трябва да коригират, където е необходимо, такива схеми, за да съответстват на настоящите Насоки в рамките на осемнадесет месеца след публикуването им, със следните изключения:

- i) държавите-членки следва да изменят и допълнят, където е необходимо, схемите, засягащи помощта под формата на данъчни облекчения или освобождаване, включени в Директива 2003/96/ЕО, преди 31 декември 2012 г.;
 - ii) новите прагове, посочени в точка 160, за индивидуални проекти ще се прилагат от първия ден, следващ публикуването на настоящите Насоки в *Официален вестник на Европейския съюз*;
 - iii) задължението да се предоставят по-подробни годишни доклади ще се отнася за помощта, отпусната съгласно съществуващите схеми за помощ от 1 януари 2009 г.
- (201) Държавите-членки са приканени да дадат своето ясно формулирано безусловно съгласие за тези предложени подходящи мерки в рамките на два месеца от датата на публикуването на настоящите Насоки в *Официален вестник на Европейския съюз*. При отсъствие на отговор, Комисията ще приеме, че въпросната държава-членка не е съгласна с предложените мерки.

7.5. Прилагане, валидност и преразглеждане

- (202) Настоящите Насоки ще се прилагат от първия ден след публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* и ще заместят Насоките на Общността за държавна помощ за защита на околната среда от 3 февруари 2001 г. ⁽⁶⁵⁾
- (203) Настоящите Насоки ще се прилагат до 31 декември 2014 г. След консултация с държавите-членки, Комисията може да ги измени преди тази дата, водена от важни съображения, свързани с политиката на конкуренция или политиката по опазване на околната среда или с цел да бъдат взети предвид други политики на Общността или международни задължения. Тези изменения могат да бъдат особено необходими в светлината на бъдещи международни споразумения в областта на промяната в климата и бъдещето на европейското законодателство във връзка с климатичната промяна. Четири години след датата на публикуването им, Комисията ще предприеме оценка на настоящите Насоки, въз основа на фактическа информация и на резултатите от пространни консултации, водени от Комисията именно на базата на данните, предоставени от държавите-членки. Резултатите от оценката ще бъдат предоставени на Европейския парламент, на Комитета на регионите и на Икономическия и социален комитет и на държавите-членки.
- (204) Комисията ще прилага настоящите Насоки към всички нотифицирани мерки за помощ, по отношение на които тя трябва да вземе решение след публикуването на Насоките в *Официален вестник*, дори ако проектите вече са били оповестени преди публикуването им. Това включва индивидуалната помощ, предоставена по одобрени схеми за помощ, за които Комисията е уведомена съгласно задължението да се прави отделно уведомление за такава помощ.
- (205) Съгласно съобщението на Комисията за установяване на приложимите правила за оценка на незаконна държавна помощ ⁽⁶⁶⁾, Комисията ще приложи в случай на необявена помощ:
- a) настоящите Насоки, ако помощта е била отпусната след тяхното публикуване;
 - b) прилаганите Насоки, когато помощта е била отпусната във всички останали случаи.

⁽⁶⁷⁾ При този процес, държавите-членки може да пожелаят да окажат подкрепа на Комисията като ѝ предоставят техните собствени предишни оценки след приключване на схеми и индивидуални мерки.

⁽⁶⁸⁾ ОВ С 37, 3.2.2001 г., стр. 3.

⁽⁶⁹⁾ ОJ С 119, 22.5.2002 г., стр. 22.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ТАБЛИЦА ЗА ИЛЮСТРИРАНЕ НА ИНТЕНЗИТЕТА НА ПОМОЩТА ПРИ ПОМОЩ ЗА ИНВЕСТИЦИЯ КАТО ЧАСТ ОТ ДОПУСТИМИТЕ РАЗХОДИ

	Малко предприятие	Средно предприятие	Голямо предприятие
Помощ за предприятия под стандартите на Общността или повишаващи равнището на защита на околната среда при отсъствие на стандарти на Общността	70 % 80 % при еко-иновация 100 % при тръжна процедура	60 % 70 % при еко-иновация 100 % при тръжна процедура	50 % 60 % при еко-иновация 100 % при тръжна процедура
Помощ за проучвания в областта на околната среда	70 %	60 %	50 %
Помощи за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Общността			
— над три години	25 %	20 %	15 %
— между 1 и 3 години	20 %	15 %	10 %
преди влизането в сила			
Помощи за управление на отпадъци	70 %	60 %	50 %
Помощи за възобновяема енергия	80 % 100 % при тръжна процедура	70 % 100 % при тръжна процедура	60 % 100 % при тръжна процедура
Помощи за енергоспестяване	80 %	70 %	60 %
Помощи за съоръжения за комбинирано производство на енергия	100 % при тръжна процедура	100 % при тръжна процедура	100 % при тръжна процедура
Помощ за централно парно отопление с използвана конвенционална енергия	70 % 100 % при тръжна процедура	60 % 100 % при тръжна процедура	50 % 100 % при тръжна процедура
Помощ за възстановяване на замърсени зони	100 %	100 %	100 %
Помощ за преместване на предприятия	70 %	60 %	50 %